

SOCIALIZEM NE BI POMENIL
DRUŽBENEGA NAPREDKA, ČE
NE BI VSEM LJUDEM PRINA-
ŠAL VEČ BOGAŠTVA, VEČ
OSEBNE SREČE, VEČ OSEBNE
IN SPLOŠNE SVOBODE

Savinjski vestnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOSTANJA

Celje, sobota, 7. marca 1953

LETO VI. — STEV. 9 — CENA 6 DIN

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik
Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1.
Pošt. pr. 12. Tel. 20-07. Ček. račun 620-T-230
pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne.
Cetrletna naročnina 75, polletna 150, celo-
letna 300 din. Izhaja vsako soboto. Poština
plačana v gotovini.

Naj živi V. mladinski kongres - nov veliki delovni dogovor Titove mladine

Te dni je naš pogled uprt v Beograd, v mesto, kjer zaseda mladinski V. kongres. Ta naš kongres je tem pomembnejši, ker je neposredno po važnem IV. kongresu Ljudske fronte, oziroma nove Socialistične zveze delovnih ljudi in tudi od zgodovinskega VI. kongresa Zveze komunistov nas loči le nekaj mesecev.

Na kongresu bo sprejet nov statut, ki bo jasno nakazoval vlogo in cilje organizacije Ljudske mladine. Prav gotovo bo sprejet sklep, da bo mladinska organizacija eden prvih kolektivnih članov Socialistične zveze.

Ogromni in veličastni so uspehi, ki jih je naša mladina dosegla v izgradnji socializma. IV. kongres, ki je bil v decembru leta 1948, je združil SKOJ in Ljudsko mladino v enotno organizacijo, ki je sprejela od SKOJ-a borbenost, požrtvovalnost in druge vrline skofincev, od Ljudske mladine pa širino. Nikdar ne bodo pozabljivi uspehi mladinskih brigad z avto ceste, Novega Beograda, Doboja—Banja Luka in nešteto drugih mladinskih delovnih akcij, kjer so mladinci gradeč važne objekte, gradili tudi sami sebe: kajti glavna naloga mladinske organizacije je krepitev socialistične zavesti naše mladine. To je brez dvoma častna in odgovorna naloga.

Posebno v predkongresnem tekmovanju je mladinska organizacija dokazala, da pravilno razume to svojo vlogo. Glavno vprašanje, kateremu se je v tekmovanju posvečala največja pozornost, je bila politična vzgoja in po-
glabljanje patriotske zavesti. Nič več se ni delo mladinske organizacije omejevalo samo na aktivne, ampak se je šlo vedno bolj v širino. Tov. Rankovič je v svojem znanem pismu »O vzgoji mladine« jasno nakazal, da je ena od nalog mladinske organizacije tudi vključevanje mladih ljudi v društva. Čeprav se ne v dovoljni meri, so vendar mladinska vodstva posvetila temu vprašanju precejšnjo pozornost. Gre predvsem za to, da se v društvi pravilno usmerja politično razpoloženje. Vrsta predavanj, ki jih je mladinska organizacija pripravila, nam kaže, da tudi ta oblika dela ni bila pozabljena. Posebno mesta pri tem zavzema pred-
stava materiala VI. kongresa ZKJ.

Po kongresu bodo mladino čakale še večje in odgovornejše naloge, saj nam bodo ugotovitve in zaključki kongresa jasen kazipot za bodoče delo. Tekmo-
vanje bo trajalo še naprej v čast našega republiškega mladinskega kongresa, ki bo v oktobru mesecu v Mariboru. Ob tej priliki bo tudi štajerski mladinski festival. Zato je naša naloga, da upremo res vse sile, da bomo lahko izvršili tisto, kar se od nas pričakuje. V kongresu pošiljamo pristrane mladinske pozdrave ter mu želimo mnogo uspeha v njegovem delu.

Kaj je treba vedeti o popisu prebivalstva?

Na podlagi zvezne uredbe bo v naši državi popis prebivalstva dne 1., 2. in 3. aprila 1953, po stanju 31. marca popolno. Priprave za izvršitev popisa so že v polnem teku. Te priprave vršijo za to določene okrajne, mestne in republiške popisne komisije.

Cilj tega popisa je, da se dobi popolna slika o številu prebivalstva in go-
spodinjstev v FLRJ in da se dobijo podatki o strukturi prebivalstva z najvažnejšimi postavkami, kot so: spol, starost, družinski stan, narodnost, pismenost, šolska izobrazba, poklic itd. To bo služilo za proučevanje razvoja prebivalstva in statistično izračunavanje s tem v zvezi. V ta namen so tudi prila-
gojena vprašanja v popisnici. Pri tem popisu bomo popisali vsa gospo-
dinjstva, ki bivajo v času popisa v naši državi, prav tako pa tudi vse naše državljane, ki so v času popisa začasno odsotni v inozemstvu.

Mestna popisna komisija pri MLO Celje-mesto, je že izvršila tekoče pri-
prave za popis. Območje Celje-mesto je razdeljeno na 149 popisnih okolišev, na katerih bo popisovalo 145 popisovalcev. Merilo za določanje popisnih okolišev so bile katastrske občine in v okviru teh posamezna naselja. Tako bomo dobili s tem popisom število lju-

BALKANSKI SPORAZUM TRDEN ZID MIRU

Prijateljski sporazum med Jugosla-
vijo, Grčijo in Turčijo, ki je bil minuli teden podpisan v Ankari, je dogodek, kateremu je ves svet posvetil veliko pozornost.

Balkanski polotok v svetu kaj radi primerjajo s »sodom smodnika«, češ da balkanski narodi ne morejo iz slepe ulice medsebojnih preprirov. Tokrat pa je ves miroljubni svet z veseljem pozdravil sporazum, ki predstavlja močno zgradbo enotne volje narodov treh držav, ki so deležne neposrednega pritiska sovjetskega imperializma in nje-
govih poslušnih hlapcev. Morda je prav to dejstvo imelo največji zaslug za tak sporazum, poleg gospodarskih in kul-
turno zblíževalnih težav med tremi državami. Te »zasluge« pa prav gotovo niso vseč moskovskim gospodarjem in njihovim pomagačem, kajti prijateljski dogovor Jugoslavije, Grčije in Turčije je močan protitež vsaki njihovi agre-
sivni miselnosti.

Sporazum so 28. februarja podpisali v Ankari zunanji ministri. Za Jugoslavijo državni sekretar za zunanje zadeve tov. Koča Popović, za Grčijo zunanji mini-
ster g. Stefanos Stefanopoulos in za Turčijo zunanji minister g. Faud Köprülü. Ko so podpisovali sporazum, ki je bil pred dnevi parafiran v Atenah, glavnem mestu Grčije, je svetovna javnost preko zastopnikov tiska napeto pričakovala izida podpisovanja in vsebine pogodbe. Jugoslovanski podsekretar za zunanje zadeve tov. dr. Aleš Bebler je dejal, da je s podpisom sporazuma nastopil važen zgodovinski trenutek za vse narode držav podpisnic. Trdnost sporazuma so zunanji ministri pokazali tudi s tem, ko so po podpisovanju sprejeli številne no-
vinarje. Kdor koli od vseh treh je od-
govarjal, je odgovarjal na zadovoljstvo ostalih dveh. Ko so nekaj minut pozirali fotoreporterjem, so se za kraji čas sprijeli z rokami, kot da hočejo poka-
zati strnjeno narodov, ki jih zastopajo in čvrsto povezovanje v usodi vseh treh držav.

Pogodba, ki je v načelnih točkah bila podpisana, določa nadaljnje delo v utrjevanju sodelovanja in prijateljstva. Tako bodo generalštabi vseh treh armad izdelali skupni obrambni načrt. Miroljubnost in svobodoljubnost narodov držav-podpisnic je lahko jasna vsakemu svetovljanu, tudi tistim onstran železne zaveze, kajti nobena teh držav ni nikoli imela kakršnih koli želj po osvajanju, najmanj pa proti vzhodu in severu, kakor so se razkrili informbirojevski voditelji. Pogodba poleg ostalih določil pušča odprta vrata tudi drugim zainte-
resiranim državam, ki bi hotele pod enakopravnimi pogoji pristopiti k spo-

razumu. Zanimivo je, da nemški časopis »Neue Zeitung« pod to točko namiguje prav na Italijo, ki je imela željo razbiti ta sporazum.

Podpis sporazuma, ki je pretekli te-
den zatemnil vse ostale politične do-
godke v svetu, ustvarja mogočen mi-
rovnost in obrambni zid v tem delu sveta. In če smo že v uvodu slišali o »Bal-
kanu« kot »sodu smodnika«, potem naj pri tem ostane. Nova balkanska skup-
nost je »sod smodnika« za vsakogar, ki bi skušal vanj podrezati.

Množično zborovanje v Celju in Štorah ob prihodu delegatov s kongresa

Pretekli četrtek popoldne so se s kon-
gresa vrnili v Celje delegati mesta in okolice, ki so se udeležili kongresa Ljudske fronte Jugoslavije.

Na trgu pred Celjskim domom jih je pričakovala večja množica ljudi. Pred-
sednik mestnega odbora Socialistične zveze tovariš Ljotje Trpin je delegate v imenu Celjanov pozdravil, nakar je spregovoril v imenu delegatov iz Celja sekretar mestnega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi tov. Cveto Pelko. V svojem pozdravnem govoru je po-
udaril pomen kongresa za nas, za naše bodoče politično delo, kakor tudi za vsestransko sodelovanje z vsemi na-
prednimi gibanji v svetu. Na kraju je pozval Celjane, naj zaključke iz dekla-
racije, sprejete na kongresu, čimprej sprovedejo v življenje.

Osmi marec — mednarodni praznik naprednih žena Tudi v celjski okolici se pridno pripravljajo na svoj praznik

Mednarodni praznik žena — 8. marec se je med ženami že zelo ukoreninil. Ta praznik so naše žene proslavljale že v predaprilski Jugoslaviji v vseh de-
lavskih centrih, danes pa ga proslav-
ljajo že po vseh vaseh. Prav posebno so ponosne na svoj praznik naše žene, ki edine na svetu enakopravno sodelu-
jejo povsod, zlasti pa v gospodarskem upravljanju, kar si ostale žene po sve-
tu še niso priborile.

Letos bodo proslave zelo pestre. V krajih, kjer so se vršili preko zim-

skih mesecev gospodinjski tečaji, bodo imeli na ta dan zaključek istih. Teh tečajev so se udeleževale predvsem mladinke, a na zaključek bodo povabile svoje matere in ostale krajevne funkcionarje. Posebno dobro je uspel tečaj v Ponikvi, Strmcu, Vojniku in drugod. Ob zaključku bodo priredili tudi razstave.

V drugih krajih pripravljajo večje akademije kot n. pr. na Planini, v Koz-
jem, Dobrni, Grižah, Štorah, Petrovčah in drugod. V Rimskih Toplicah so žene zelo požrtvovalne, saj so v zadnjih me-
sekih vodile 4 tečaje in sicer 2 kuhar-
ska, šiviljskega, a sedaj vodijo kuhar-
ski tečaj v Lažišah in hodijo 2 uri da-
leč, da tam izobražujejo naše mladinke. Da se bodo malo razveselile in še bolj zblížale, pripravljajo za 8. marec ča-
janko.

Mestni odbor AFŽ v Laškem pri-
pravlja samostojni koncert, ki ga bo pred-
vajal ženski pevski zbor »Svoboda« v Laškem. Za ta koncert so žene iz Laškega vložile že mnogo truda, večer za večerom pridno vadijo pod vodstvom neutrudljivega pevovodje tov. Goriča Po koncertu pa bodo priredile prosto zabavo.

V Zrečah bo organizacija AFŽ skup-
no z organizacijo ZB, ki je sprejela na letošnjem običnem zboru sklep, da bo 9. marec njihov krajevni praznik, v spomin na borbo v času NOB, pri-
pravila akademijo. Posebno pozornost bodo posvetili ženam, materam in otro-
kom padlih borcev.

Sekcija zadrugnic pri Okrajni zvezi je skupno z Okrajnim odborom AFŽ Celje—okolica nabavila 8 pralnih stro-
jev, ki jih bodo razdelili nekaterim zadrugam, kot n. pr. zadrugi v Zrečah, Laškem-Rifengozdu, Prekopi in drugim, ponekod pa bodo pralne stroje prejeli občinski odbori AFŽ in tako olajšali svojim članicam težko gospodinjsko delo. Letos bo ostal tudi v tem pogledu marsikateri ženi 8. marec v trajnem spominu.

P. A

Lepi uspehi ZB v Lesičnem

Zveza borcev Lesično je na običnem zboru sporočila, da se je v minulem letu število članstva pomnožilo za 100%. Predsednik tov. Kovačič Pepi se je ob podpori članstva vneto prizadeval, da je bil postavljen v Lesičnem spomenik 59 borcem in talcem NOB, k čemer je pri-
pomoglo tudi 536 ur prostovoljnega de-
la. Na križišču ceste Lesično—Polana stoji drugi spomenik v počastitev ju-
naške XIV. divizije. Marmorni kamen z napisom je oskrbel OLO Celje—oko-
lica. Odkritje spomenika je bilo spo-
jeno s partizanskim pohodom iz Kum-
rovca do Lesičnega. — Iz prvih let po osvoboditvi imamp tudi tu žrtve nepre-
vidnega pobiranja eksplozivov, med nji-
mi mladega Hrabra Strašeka, ki je pri eksploziji popolnoma oslepel. Za vse take in podobne primere se mora zavzeti organizacija, da ne bodo pone-
seščenci v pomanjkanju.

Zborovalci so sklenili, da bodo po-
dvojili skrb za invalide, za svoje pa-
dlih borcev v NOB in da bodo čuvali in gojili tradicije narodnoosvobodilne bor-
be. Okoli spomenika bodo uredili še ograjo in napečljali nanj električno raz-
svetljavo, za kritje stroškov pa bodo priredili letos tombolo. Tudi večji izlet je v načrtu.

Izvoljen je bil stari odbor.

Delavski svet v Tovarni usnja v Slovenskih Konjicah se ni zavedal, da je vodilni gospodarski organ podjetja

V preteklem tednu je zasedal delav-
ski svet Tovarne usnja KONUS v Slov. Konjicah, ki je razpravljal o delu in uspehih preteklega leta ter o letni bi-
lanci. Poročila iz računovodstva pod-
jetja so pokazala precej okvirno sliko gospodarstva tovarne v letu 1952. Med drugim smo slišali, da je bilo prihra-
njenih nad 47 milijonov din, od česar odpade samo na električno energijo nad 3 milijone din. Članom delavskega sveta pa se je zdelo, da ima podjetje ni-
zalogi preveč gotovih vrst pomožnega materiala, ki zadoštuje za več let na-
prej, kar pa podjetju ni v korist. Dis-
kusija pa se je na seji vse preveč omejila le na nekatera vprašanja, če-
prav bi že sam pregled bilanc zahte-
val še vrsto pojasnil, če hočemo, da jih bodo znali člani sveta nato tolmачiti delavcem. Prav ta pomanjkljivost, ki ima svoje korenine še v prejšnjem upravnem vodstvu tovarne, se v delav-
skem svetu močno odraža. Posamezniki so več ali manj bili mnenja, da je de-
lavski svet le zato izvoljen, da posluša njihovo »učenost«, ki mu jo ti poda-
ja, niso pa se zavedali tega, da je to vodilni gospodarski organ, ki sklepa in

odloča o gospodarstvu podjetja ter tu-
di njim postavlja določene naloge. Se-
veda takim ljudem ne gre v račun, če se o takih vprašanjih diskutira tudi pri višjih sindikalnih organih.

Na zasedanju so precej govorili še o nalogah, ki stoje pred tovarno v le-
tošnjem letu. Bili so mnenja, da je plačilni fond, ki je bil odobren pod-
jetju na razpolago, pa so sklenili, da jih bodo 10% odvedli OLO, dočim bodo ostali denar porabili za notranjo ure-
ditev tovarne, zlasti za popravilo ne-
katerih strojev, ureditev umivalnice, stranišč in kopališč.

Na tem zasedanju je delavski svet razpisal tudi volitve v nov DS, ki bodo 17. marca. Postavili so posebne teh-
nične komisije, ki bodo uredile po-
trebne stvari, politične priprave med kolektivom pa bo vodila sindikalna po-
družnica. Zato bodo po oddelkih skli-
cali več sestankov, na katerih se bodo z delavci pogovorili o delu in vlogi DS ter o kandidatih.

L. V.

Ob 10. obletnici junaškega pohoda XIV. divizije na Štajersko prireja

Mestni odbor ZB v Celju v spomin herojem te slavne divizije dne

8. marca 1953 tradicionalni veleslalom na Golteh, ki so bile priča tega

zgodovinskega dogajanja.

Pogled na svetu

Volitve v sosednji Avstriji so zanimive že zaradi tega, ker kljub vsem senčnim stranem zapadne demokracije začnjen z okupacijskim statutom vendarle kažejo, kam se usmerja tok javnega mnenja v eni od geopolitično najvažnejših evropskih držav. Javno mnenje! Mnogo jih je, ki ga podcenjujejo, češ, da je napredaj. To so posebno taki, ki politiko primerjajo prostituciji in umazaniji najslabše vrste. So tudi taki, ki zavzemajo do javnega mnenja tak odnos kakor tehnika do neukročene narave, češ, da se zgradi, napelja, kanalizira, morda celo »kako psihokemijo spremeniti po mili volji. Ne enim ne drugim avstrijske volitve ne bodo po volji. Zmago so odnesli socialisti. Množicam nekdanje črnožolte monarhije, tudi njenim najmlajšim volivcem, je ugajal program socialistične stranke: boj proti brezposelnosti, poudarjanje socialnih pravic posameznika, nove investicije s produktivnim pomenom, skratka program, ki razodeva ljubezen do povprečnega malega človeka, ki mu ni mar megalomanija (po domače domišljavost ali baharija) neonacistov in kominformistov. Ti dve stranki sta v primeri s socialistično odnesli prav nepomembno število glasov, štirinast, da celo osemkrat manj. Da je v tej nekdanji apostolski deželici vpliv klera posebno na Tirolskem še vedno zelo močan, se ni čuditi. Lahko nas samo veselijo, da se ni javno mnenje ni udrla za skrajno desnico in psevdolevico. Da se je zbrala še vedno precejšnja množica okoli »centrumškega« ljudskega programa (Volkspartei), je treba vzrok iskati pač v prislovični konservativnosti srednjih slojev, čeprav OeVP vztrajno podpira velekapiatal in veleposelstvo. Kaj naj bi drugega posvečeno vodstvo pod klobukom kardinala Innitzerja podpiralo kot »sveto« privatno lastnino!

Kar nas prav posebno veseli, je dejstvo, da kominformisti, čeprav so nastopili pod vablilnim imenom »Volksopposition« in čeprav so imeli na razpolago sovjetsko »nagačko« in »zarjadko« niso vrgli svojih mrež na pravo mesto. Kako neki! Nemško srce avstrijskega ljudstva predobro čuti, da postaja reka beguncev iz Vzhodne Nemčije, ki se iz dneva v dan bolj sovjetizira in militarizira (Volkspolizei, Freie Deutsche Jugend) ne samo evropski, ampak kar svetovni problem. Svetovni problem zato, ker predstavlja nezadržno mržnjo ljudskih množic do brezdušnega sistema, ki se uvaža z najstrožjim varčevanjem in s policijskimi metodami, ki ubijajo smisel za življenje tako, da raje posežejo po morda še grenkejši usodi begunca, brezdomca.

Svetovni problem? Zal so pretekli tedni prišli na dan še drugi, prav tako pereči. Eden takih je vprašanje prenaseljenosti, zaposlenosti in seveda tudi prehrane azijskih ljudstev, kar proučuje ekonomska komisija OZN. Drug, navidez samo kontinentalen problem je famozna evropska skupnost, ki so jo to pot s primerno dozo dobre volje varili in cmarili v Rimu zunanji ministri šestih evropskih držav. Eisenhowerjeva dinamična politika kaže pri tem učinkuje kot izredno huda, kar prehuda začimba. In da bi se s to jedjo Evropa z manj kislim obrazom posilila, se je nad Atlantikom ali Pacifikom razpočil pač najglasnejši poskusni balon: osebni stik med Eisenhowerjem in Stalinom je baje na vikaj. To ni vseh ostalim velikim, a kaj šele manjšim in malim. Ko na eni strani govorimo na konferenci v Rimu o naddržavnih (svetovni) ustavi, naj se še veselimo pogovora dvajh škuk na štiri oči? Kaj prida si od tega v svetovnem ribniku ne moremo obetati! Sprožil se je cel plaz potovanja, vsaj v načrtu. Bidault, francoski klerikalni politik, v Ameriko! Kako spraviti pod isto streho francosko evropsko armado in kolonialno! Eden, angleški konservativci, ki je s sporazumom v Sudanu angleški imperij še ceneje »prodal« kakor laburist Atlee, tudi v Ameriko! Zarečnega kruha se v tej kolonialni politiki zmerom več poje. In kako Suez po l. 1956 vključiti v »svetovni« obrambni sistem? Tudi to vprašanje, ki bi ga Anglija nerada prepustila v reševanje Ameriki. In tako dalje. Pri vsem tem je italijanska imperialistična politika nasproti vzhodu kar smešna. Taka je kakor z glavo navzdol obešeni Mussolini. Klavna do kraja. V sto letih se iz serije porazov niso naučili prav nič. V njihovem imperizmu je nekaj maničnega, nekaj, kar bobni po praznoti. Prav to, kar izpričuje sedma »božja« zapoved za fašistično govornico: »Mussolini ima vedno prav.« Prav pa so imeli tisti, ki so z njim pometli. Škoda, da se je ta volkodlak Italije spet polastil takoj po letu 1945, ko so izgubili vse kolonije, vojsko, mornarico in še tisto mrvice ugleda, ki so ga imeli. Tudi to kaže, da v Rimu razsaja maničen apetit. Vsekakor imajo večje oči kot želodec.

Kmetijska zadruga v Vitanju je gospodarsko najmočnejša v celjski okolici

V nedeljo, dne 1. marca so se zbrali v prostorih občinskega ljudskega odbora vitanjski zadrugniki na svoji redni letni občni zbor. Prostor so bili nabito polni, preko 500 ljudi — članov in nečlanov KZ — je bilo navzočih. Navzoč je bil tudi predsednik OZZ iz Celja tov. Franc Lubej, vitanjske zadrugnike pa je obiskala tudi skupina zadrugnikov iz Zreč. Ker je zadruga kljub nekaterim pomankljivostim lani dobro gospodarila, saj je ustvarila 11.331.295 din čistega dobička, je prav, da si ogledamo njeno delo v lanskem letu.

NAJVEČJE DOHODKE JIM JE PRINESEL LES

Lesni odsek je ustvaril zadrugi največje dohodke, saj so imeli pri lesu 4.691.000 din čistega dobička. V trgovini je zadruga izkazala 697.000 din čistega dobička, v odkupu pa 201.000 din. — Obrtne delavnice so imele lani 1.191.000 dinarjev dobička, kljub temu, da je mizarstva in kolarska delavnica izkazala nekaj izgube. Zadruga ekonomija je lani pokazala večje uspehe kot prejšnja leta in je imela že 301.000 din čistega dobička.

V ZADRUGI JE RAZVITA OBRтна DEJAVNOST

Lani so prevzeli od občinskega odbora kovaško delavnico in kamnolom, ustanovili so kolarsko delavnico, strojni odsek, mizarstvo, mesarstvo itd. Delo v delavnicah ni bilo najboljšo. S pravilnim vodstvom in boljšim delom v njih bi lahko bolj zadovoljili svoje člane, kot so jih. Kritika zadrugnikov, da bi delavnice lahko vršile usluge bolje in ceneje od privatnih obrtnikov, je bila popolnoma na mestu. Izgube v delavnicah ne bi smelo biti. Vse to pa je odvisno od ljudi, ki v delavnicah delajo ter kakšna je njihova poštenost. Nikakor ni prav, da bi nekaj ljudi z nemarnim poslovanjem delalo škodo zadrugnikom.

DELO KMETIJSKEGA ODSEKA NI BILÓ ZADOVOLJIVO ...

V primerjavi s prejšnjimi leti, ko se je zadruga ukvarjala pretežno s trgovino, so lani že dosegli nekaj uspehov tudi na drugih področjih. Imajo že odsek za pospeševanje kmetijskega, odsek za živinorejo, lesni odsek, obrtni odsek, sadjarski, gozdarski in hranilni odsek. Kmetijski odsek, ki bi moral odigrati najvažnejšo vlogo za dvig kmetijstva, ni izvršil v celoti svoje naloge. Niti upravni odbor niti člani zadruga se tega niso dovolj resno zavedali. Razdrobljeno kmetijstvo in hribovita lega nudi tamkajšnjim kmetom kaj skopi pridelek, da včasih ne zadostuje niti za seme. Namesto vsega po nekaj bi se kmetje morali opredeliti le na kulturo, ki na tem področju najbolj uspevajo. Krompir na primer je lani dobro obrodil, medtem ko žito vsako leto razočara pridevalce.

Za dvig kmetijstva je zadruga lani sicer preskrbela svojim članom semensko žito, semenski krompir in umetna gnojila. To pa je premalo. Treba bi bilo z raznimi kmetijskimi predavanji izobraževati kmetovalce, da bodo umneje gospodarili in dvignili zaostalo proizvodnjo.

... MEDTEM KO JE ŽIVINOREJSKI ODSEK POKAZAL VIDNE USPEHE

Ker je ta višinski predel v poljedelstvu pasiven, je zadruga lani pravilno uvidela potrebo za razvoj živinoreje, ki bo zadrugnikom v bodoče donala največ dohodkov. Ta hriboviti predel ima vse pogoje, da se bo živinoreja v najkrajšem času dvignila na nivo moderne in sodobne živinoreje v Avstriji in Švici, zlasti če bo znala zadruga to panogo kmetijstva pospeševati.

Doslej so dosegli lepe uspehe pri selekciji plemenske živine. Na plemenskem sejmju v Sentjurju in Slovenskih Konjicah so razstavili 17 plemenskih bikov, ki so dobili najboljše ocene. Največ zaslug za dvig živinoreje ima predsednik živinorejskega odseka tovariš Hrustelj, ki je lani vzredil 5 plemenskih bikcev. S kakšnimi težavami se bori ta odsek in kakšna je zaostalost v živinoreji, nam pove samo primer, da so lani v okolici Vitanja kastrirali 52 jalovih bikov.

Zato bo moral letos živinorejski odsek krepko prijeti za delo. Zeleti je, da bi postali aktivni člani tega odseka vsi zadrugniki. Doslej šteje odsek le 58 članov.

Odsek bo moral skrbeti še za večjo mlečnost krav, ki se sedaj suče povprečno okrog 1500 litrov letno. Skrbeti bodo morali za nakup dobre, sivojave plemenske živine in močnih krmil.

SADJARSTVU SO POKLANJALI DOSLEJ PREMALO POZORNOSTI

Poleg živinoreje in gozdarstva je sadjarstvo v tem okolišu zelo važna panoga, ki bi lahko znatno dvignila dohodek zadrugnikov. Kljub ugodnim pogojem ni pokazal sadjarski odsek pravega zanimanja za to panogo, zato tudi uspehov ni bilo. Ze lani so na občnem zboru sklenili, da bodo ustanovili drevesnico. Ta sklep je padel v vodo. Nabavili so le 200 sadnih drevesc, ki so jih posadili na neograjeno parcelo in nepravilno

negovali, nad čemer so se kmetje le spotali. Razen teh in še 500 nabavljenih sadnih drevesc za zadrugnike nimajo kaj pokazati na tem področju.

Zadrugniki in ostali kmetje se premalo zavedajo nevarnosti, ki jim grozi od sadnih škodljivcev; kapar sili tudi že na Pohorje. Kljub temu, da je upravni odbor KZ opozarjal sadjarje in jim nudil pomoč, se le-ti niso dosti zmenili za to.

V njihovem interesu bo, da bodo letos borbo proti kaparju zaostri. Zadruga razpolaša s škroplivom in škroplilnicami, potrebno je le sestaviti škroplilno ekipo,

KMETJE SE VEDNO BOLJ ZAVEDAJO, DA JE ZADRUGA NJHOVA ORGANIZACIJA, BREZ KATERE NE BODO MOGLI USPEŠNO KMETOVATI

Plodna, odkritosrčna in kritična razprava na zboru je pokazala, da se zadrugniki vedno bolj zavedajo pomena zadruga, ki jim pomaga v njihovih naporih za dvig kmetijstva. Zavedajo se, da imajo od nje le korist in ji tudi zapajo. To se je dalo čutiti na občnem zboru: polnoštevilna udeležba, plodna razprava, potek volitev, zaupanje v vodstvo zadruga in način, kako so razdelili dobiček, to potrjuje.

Odkrito so si pogledali iz oči v oči in kritizirali vse, kar se jim ni zdelo pravilno. Može je upravnega odbora so pa povedali, da bi bilo delo še boljše in uspehi večji, če bi zadrugniki bolj aktivno sodelovali pri upravljanju zadruga in v raznih odsekih. Tako smo čuli na občnem zboru kritiko, da je bilo lani 121.757 din izgube zaradi pokvarjenih zdravilnih zelišč, ki jih je podjetje »Gosad« zavrnilo. Skrbeti bodo morali, da se v zadrugo vključijo vsi kmetje, kajti doslej je vključenih le 296 članov od približno 600 kmetij v občini. Člani zadruga bi morali več delati v raznih odsekih. Kritizirali so tudi cene v obrtnih delavnicah, ki so višje kot pri privatnih obrtnikih ter da se v mizarstvu delavnici ne gospodari pravilno. Zadruga ekonomija naj služi v prvi vrsti za preizkušnjo raznih pasem živine in semen, manj pa naj se bavi s trgovino. V kamnolomu bi lahko napravili za polovico več, če bi pravočasno nabavili vrtalne svedre in strelivo. Nek zadrugnik je povedal, da brez umetnih gnojil ne bodo mogli dvigniti živinoreje. Iznesel je primer svojega brata v okolici Ljubljane, ki uporablja umetna gnojila

ki bo škropila sadovnjake od kmeta do kmeta. Zadruga pa bo pri škroplivih nudila 60 odstotkov popusta.

ZAČETNI KORAKI V MEHANIZACIJI

Ceprav je vitanjski okoliš hribovit, je zadruga dokazala, da se tudi na takem terenu da dobro izkoristiti nekateri stroji in da je tudi pri njih možna uporaba mehanizacije. Lani so nabavili traktor, dve prikolici ter dve ročni motorni kosilnici, tri slamoreznice, dva sadna mlina, dve reporeznici in motorno sadno škroplilnico.

TUDI DOBIČEK SO PAMETNO RAZDELILI

Dobiček (11.331.295 din) so pravilno razdelili. V investicijski sklad (za ureditev pašnikov in hleva na Pohorju, strojne lope, sušilnice za sadje itd.) so dali 4.807.000 din, v obratni sklad pa 2 milijona dinarjev. Za dvig živinoreje (za nabavo plemenske živine in organizacijo živinorejske gozdarstva) so primaknili 1 milijon. Za zadrugno posestvo so predvideli 300.000 din, za dvig sadjarstva in ureditev sadne sušilnice pa 200.000 din. Za socialni sklad (pomoč bolnim in onemoglim zadrugnikom, nekaj pa bo dobila občina za reveže) so namenili 200.000 din. Za kulturno prosvetni sklad so prispevali 300.000 din. Ta sklad bodo koristili prvenstveno za ureditev dvorane v prosvetnem domu, za podporo kmečkim fantom, ki bodo obiskovali kmetijske šole, ter za pririsanje kmetijskih tečajev in predavanj. Za postavitev spominske plošče padlim borcem so prispevali 100.000 din, 50.000 dinarjev pa so darovali poplavljenecem na Holandskem. Zadrugnikom bodo razdelili kar lepo vsoto 2.124.000 din. Spoznamo se, da bodo polovico te vsote uporabili za napeljavo elektrike zadrugnikom, za drugo polovico pa si

bodo zadrugniki po želji nabavili blago v kmetijski zadrugi.

NA VOLITVAH SO IZRAZILI ZAUPANJE DOSEDANJEMU VODSTVU

S tajnimi volitvami so zadrugniki izvolili skoraj vse dosedanja odbor, kajti le dva nova člana so na novo izvolili. Največ glasov je dobil dosedanja predsednik tov. Jernej Kovše. Z javnim glasovanjem in z velikim odobravanjem pa so zopet zaupali mesto upravnika dosedanjemu upravniku tov. Dragu Juraku, ki je obenem tudi predsednik vitanjske občine. Na splošno se lahko trdi, da so upravni odbor, uslužbenci in delavci v zadrugi delali dobro, zato je bilo tudi njihovo delo kronano z uspehi in ti so dali volivcem povod, da so skoraj v celoti ponovno zaupali vodstvo zadruga staremu odboru.

Na kraju je v imenu zreških zadrugnikov pozdravila zbor tovarišica Nina Pokorni z željo, da bi njihova zadruga letos dosegla še večje uspehe.

ZADRUGA IMA NAJBOLJŠE POGOJE ZA ŠE VEČJI RAZVOJ ...

Ugodnosti, ki jih zadruga nudi kmetovalcem, so velike. Zato bi bilo koristno, da se vanjo vključijo vsi kmetovalci, ki težijo k napredku. Če bo vitanjski zadrugi letos to uspelo, bo imela še večje uspehe. Izredno ugodne pogoje za razvoj ima prav KZ Vitanje kot finančno najmočnejša zadruga v okraju, ker ni odvisna toliko od kreditov, kot druge zadruga.

... ČE BO POSPEŠILA ŽIVINOREJO IN SADJARSTVO

Gozdovi so zadrugi omogočili gospodarsko moč, kajti lani je bilo prav posebno ugodno tržišče za les. Toda če bodo še naprej črpali iz gozdov, bodo pohorski gozdovi kmalu goli. Zato bo prva naloga zadruga v letošnjem letu, da pospeši tudi druge panoge kmetijstva, zlasti živinorejo in sadjarstvo, ki imata v tem kotu celjskega okraja najboljše pogoje. Velike površine pašnikov, možnost izboljšanja mlečnosti krav, možnosti boljše organizacije zbiranja mleka, pogoji za uspevanje različnih vrst sadja v tem podnebnju, bodo prav kmalu nadomestili zadrugi dohodke, katere ji je letos ustvaril les.

Če se bodo vsi vitanjski kmetje zavedali pomena zadrugništva in njegove koristi, če se bodo v večjem številu vključevali v zadrugo in bolj kakor letos pomagali upravnemu odboru, bomo drugo leto pisali še o mnogo večjih uspehih kot letos.

—ma—

Drameljski zadrugniki so prejeli zadoščenje

Ogorčenje, ki je pred letom dni zavladalo med drameljskimi zadrugniki, ko so izvedeli za velikopotezne poverebe v njihovi zadrugi, se je poleglo, ko je te dni Okrožno sodišče v Celju sodilo krivice in so ti prejeli zaslužen kazni.

Na zatočni klopi so sedeli: bivša knjigovodkinja Kmetijske zadruga v Drameljah Kajta Hilda, poslovodja Doberšek Vinko in Lešnik Karel, predsednik zadruga Ofiž Anton in nakupovalec podjetja »Sadje-zelenjava« iz Ljubljane Peruzzi Severin.

Prvi trije obtoženci so se zagovarjali, ker so malomarno upravljali zadrugo premoženje, bivša knjigovodkinja Kajta Hilda pa še zato, ker si je naklepoma in s ponarejanjem podpisov prilastila zadrugi denar in tako ona sama oškodovala zadrugo kar za 447.947 din. So obtoženi Ofiž Anton in Peruzzi Severin je obtožnica očitala, da sta pripravila dvojne lažnih listin. Z eno od teh je potem Peruzzi oškodoval podjetje »Sadje-zelenjava« v Ljubljani za 28.397 din.

Zgodba okrog nerednosti v drameljski zadrugi je prišla na dan že s prvo revizijo, ki se je začela v februarju lanskega leta. Za primanjkljaj, ki se je takrat pokazal, se je znašel za zapahi poslovodja Doberšek Vinko, Kajta Hilda kot knjigovodkinja pa si je takrat mela rok in poskakovala od veselja, da je ta revizija »tako dobro izpadla«.

Kmalu za tem so bile odkrite očitne poverebe Kajta Hilde, ki je v Narodni banki dvignila 84.314 din, v zadrugo pa naslednji dan prinesla le 31.800 din. Ker je isti dan prispel tudi izpisek iz Narodne banke, iz katerega je bilo razvidno, da je Kajtova dvignila 84.314 din, je tajnik zadruga zahteval od nje še razliko. Kajtova vsega tega denarja takrat že ni več imela. Manjkalo ji je 52.514 din. Za 5000 din je vedela povedati, da jih je oddala mizarju, ki ji je delal kuhinjsko kredenco, za ostanek 16.514 din pa je nalvo zatrjevala, da ne ve, kam je denar izginil. Za zapahi se je znašla še Kajtova. Ponovna revizija, ki je do obisti pretipala knjigovodstvo, je odkrila celo vrsto nepravilnosti, katere je že pred tem zagrešila Kajtova, ko se je na pretek način okoriščala z zadrugnim premoženjem — večkrat tudi na škodo poslovodje, kateremu se je pokazal toliko večji primanjkljaj.

Kajtova je zašla na pot kriminala zelo zgodaj. Pravzaprav že jeseni 1950, ko si je prvič zadržala večjo vsoto denarja — 35.000 din — in ko je potem ta znesek enostavno, brez njegove vednosti, »obesila« poslovodju. Od takrat

dalje so se temu podobni primeri ponavljali čedalje pogostjeje. Velikopotezno se je začela pečati s ponarejanjem podpisov v letu 1951 in si s pomočjo takšnih lažnih listin izplačala nič manj kakor 336.311 din. To je takrat uspelo zato, ker je ponarejala podpise, deloma pa po kopijah obračunov za les izplačevala zneske enkrat upravičencem, po originalnih obračunih nekaj mesecev pozneje pa še sebi. Vselej je vse te zneske knjižila v blagajniškem dnevniku med izdatke ter s takimi vknjižbami prikazala v knjigovodstvu, kakor da so jih »resnično« prejeli kmetje. Ko so bili sedaj vsi ti zaslišani, so brez razlike izpovedali, da teh zneskov niso prejeli.

Kajta Hilda, ki je bila knjigovodkinja v drameljski zadrugi od 1. novembra 1949 dalje vse do njene aretacije v juniju 1952, je stara komaj 23 let. Kot knjigovodkinja je bila skrajno malomarna in površna, njeno knjigovodstvo neurejeno in le redkokdaj na tekočem. Sredi februarja lanskega leta, ko je prišlo do revizije, je našla revizija njeno knjigovodstvo v zaostanku kar za tri mesece in pol.

Vsi obtoženci so na sami obravnavi in že prej priznali krivdo. Priznali so, da so bili pri izvrševanju svojih dolžností malomarni in površni, le bivša knjigovodkinja Kajta je tako v revizijskem in kazensko-preiskovalnem postopku ter tudi sedaj na javni razpravi pred sodiščem zanikala vsako krivdo. Po dolgem oklevanju je sicer končno priznala, da je ponarejala podpise, da je neodgovorno poslovala kot knjigovodkinja in da je kot blagajnik zadruga sprejemala denar od raznih strank, ne da bi ta denar vselej tudi knjižila. Izgovarjala se je, da je blagajniška potrdila podpisovala zgolj zato, ker se je bala revizije, nikakor pa ni hotela priznati, da si je ta denar tudi prilastila in se z njim okoriščala, čeprav so priče in cel kup potrdil v celoti ovrgle in postavile na laž vse njene trditve. Pred sodiščem je Kajtova hotela napraviti vtis, da delu v knjigovodstvu ni bila dorošla. Revizija pa je nasprotno ugotovila, da so bile marsikake vknjižbe v zvezi z njenimi poverbami pretkano in spretno izpeljane ter storjene zgolj z namenom, da njene poverebe prikrijejo, kar dokazuje, da se je Kajtova dobro zavedala svojega nepoštenega početja.

Za škodo 812.400 din, o kateri je sedaj razpravljalo sodišče in ki so jo zadrugi povzročili prvi trije obtoženci: Kajtova, Doberšek in Lešnik, so bili obsojeni: Kajta Hilda na 5 let strogega zaporu,

Doberšek Vinko na 1 leto in šest mesecev ter Lešnik Karel na tri mesece zaporu. Za izstavljeno lažno listino ter dokazano goljufijo, ko se je Peruzzi Severin okoristil za 28.397 din, je bil ta obsojen na sedem mesecev zaporu, do čim je bivši predsednik zadruga Ofiž Anton, ki je na to listino pritisnil stempel zadruga ter ji tako dal videz verodostojne listine, bil obsojen na šest mesecev zaporu, pogojno za dve leti.

Škoda, ki jo je zadruga zaradi takšnega poslovanja svojih uslužbencev utrpela, je za njeno nadaljnje gospodarstvo občutna. Do tega je lahko prišlo predvsem zato, ker se bivši upravni in nadzorni odbor zadruga nista niti najmanj brigala za delo svojih uslužbencev, niti jih nista kakor koli nadzirala. Uslužbenci so torej gospodarili vsak po svoje — brez kakršnega koli nadzorstva. To pa je zlasti bilo mikavno še za Kajtovo, da je začela s poverbami na debelo, kar je lahko opravičljiva toliko laže in nemoteno, ker je hkrati kot knjigovodkinja opravičljiva tudi blagajniške posle. Nič čudnega ni zato, da je na ta način marsikakšno stvar takrat spretno prikrila.

Drameljski primer naj bo zato v resno svarilo vsem upravnim in nadzornim odborom, da budno spremljajo na vsakem koraku delo svojih uslužbencev, ker bo le tako mogoče v kali zatrete vse poizkuse družbi škodljivih izkoriščevalcev.

Revizijski oddelek Okrajne zadruga zveze, ki je v minulem letu začel s sistematičnim pregledom v zadrugah, bo letos to delo nadaljeval in nudil zlasti nadzornim odborom v zadrugah vso pomoč, da nobeno okoriščanje in malomarno upravljanje zadrugnega imetja ne bo ostalo prikrito in neokazovano. Drameljski zadrugniki, ki so se vsi od prvega do zadnjega še pred letom dni zgražali nad škodljivimi »povdigi« Kajtovo, so sedaj s to pravično sodbo prejeli vsaj moralno zadoščenje.

—ar—

Pomoč holandskim poplavljenecem iz dneva v dan rase

Akcijska, ki jo je povelja Osvoobodila fronta za pomoč holandskim poplavljenecem, je našla med našim ljudstvom mnogo razumevanja. Do sedaj so po nepopolnih podatkih zbrali na terenu okraja Celje-okolica preko 2 milijona din. Ne le delovni kolektivi, tudi naši kmetje so pokazali zelo veliko razumevanje. Saj so zbrali v Taboru preko 24.000 din in nekaj lesa. V Strmcu so zbrali preko 7000 din. Kmet Strančič Ciril iz Novak je daroval 500 din in tov. Mazl Janez 400 din. V Socki pa sta se najbolj izkazala mala kmeta Majcen Henrik in Lednik Leopold. Tudi terenski odbor Grate je zbral preko 27.000 din. Akcija bo v tem tednu zaključena.

P. A.

„Savinjski vestnik“
v vsako hišo

Tine Orel:

Ob 60-letnici Planinskega društva Celje

29. avgusta letos bo poteklo 60 let, odkar so savinjski in celjski rodoljubi v Mozirju ustanovili Savinjsko podružnico Slovenskega planinskega društva. Planinsko društvo Celje, ki je po osvojitvi prevzelo izročila in naloge nekdanje Savinjske podružnice, bo 60-letnico planinskega delovanja v Celju praznovalo s koncertom slovenske pesmi, ki ga bosta priredila dva najboljša celjska pevka zbora, s otvoritvijo svojega največjega planinskega objekta, Planinskega doma v Logarski dolini in s

planinskim taborom ob tej priliki, z razstavo planinske fotografije, z zgraditvijo bivača pod Ojstrico, s posebno slavnostno številko Planinskega Vestnika in seveda tudi s tradicionalnim planinskim rajanjem, ki se vrši vsako leto od leta 1925. Katera je poleg ideološke in kulturne vzgoje članstva poglavitna naloga, je razvidno iz članka o Turističnih problemih Zg. Savinjske doline, ki ga priobčujemo v tej številki našega lista.

Turistični prometni problemi Zg. Savinjske doline

V zadnjih dveh letih se v naši državi vedno več govori o tujem prometu, o turizmu in njegovem gospodarskem pomenu. To ni nič čudnega, saj je Jugoslavija že pred vojno pomenila precej upoštevano turistično območje v Evropi, po osvoboditvi pa, ko se je ta gospodarska panoga nekaj časa zane-marjala, smo razmeroma hitro prišli do spoznanja, da je tujski promet važen za naše socialistično gospodarstvo, posebno v Sloveniji, ki po svojem zgodovinskem razvoju in ambientu že odgovarja povprečnemu nivoju evropskega človeka, ostale republike pa ta nivo spriči socialističnega načela o enakopravnosti lahko v kratkem dosežejo. Slovenci smo potisnjeni med dve turistični velesili, ki držita svoj tujstvo prometni ugled po vsem svetu — to sta Avstrija in Italija. Že zaradi te sosesčine, če ne zaradi drugih gospodarskih in političnih okoliščin, smo Slovenci dolžni, da vsa objektivna sredstva za turizem pametno in smotno izrabimo, saj s tem utrjujemo tudi kulturni in politični pomen naše širše domovine širom po svetu. Eno od turističnih področij, ki smo jih po drugi svetovni vojni popolnoma zanemarili, je Savinjska dolina. Na razpolago imam statistične podatke o zmogljivosti našega gostinstva na področju Savinjske doline, kolikor je spada v šoštanjski okraj. Podatki govorijo o tem, kako je število prenočišč, kuhinjske kapacitete in ostalih uslug padlo po vojni ponekod na ničlo, v večini krajev pa na 10% predvojne zmogljivosti, pa tudi še nižje. Za drastični zgled naj služi le Logarska dolina, ki je premogla pred vojno 290 postelj, danes pa jih, dokler ne bo opremljen planinski hotel, zmore komaj 10. Nič kaj dosti bolje ni v Solčavi, Lučah, Ljubnem, Gornjem gradu, Bočnu, Smartnem, Radmirju, Mozirju, Namerju in po manjših vaseh tam okoli. Kmetičke domačije, ki so na popolnoma svoj način razmeščene po edinstvenem gorskem svetu, večji del v višini nad 1000 m (česar na Gorenjskem sploh nimamo!), po vojni skoro nimajo več volje, da bi sprejemale tujece, čeprav za to nimajo nič manj objektivnih možnosti kakor pred vojno. Mnogo takih domačij je res bilo požganih in do danes še niso bile obnovljene. Brez ozira na to pa lahko rečemo, da je zmanjkalo v prebivalstvu turističnega duha. Kje je vzrok? V preorientaciji na intenzivno izkoriščanje širših gozdnih področij, ki segajo do višine 1600 do 1800 m? V duhu industrializacije in tehnizacije, ki je zavel po nekdanji tako idilični konservativni dolini? Ne bi pritrtil na prvega ne drugega. Pa saj lahko govorimo tudi o turistični industrializaciji. Tudi če se je gospodarstvo preusmerilo, v bistvu se značaj prebivalstva doslej še ni izpremenil. Pač pa lahko rečemo, da je zgora doline, opustitev stalnih prometnih zvez in sistematične obnove v ljudeh skoraj zamorila nekdanji tako živni in sveži smisel za turistično eksploatacijo edinstvenih naravnih možnosti Zg. Savinjske doline. Katere so te oz. kakšnega značaja so, to ob kratkem ponovimo.

a) Savinjska dolina je idealno torišče za izletniško obliko turizma. Izletniki imajo celo vrsto izletniških točk, ki si jih lahko spotoma ogledajo in se v enem dnevu povzpno z motornimi sredstvi v konec Logarske doline in se iste dne vrnejo v svoje izhodišče, pa bodisi da je to Ljubljana, Maribor, Celje, Rimske Toplice, Dobrna, Laško, Rogaška Slatina. Zanimivosti so: podzemeljske jame med Lučami in Iglo, Igla, presihajoči studenec, Robanov kot, Klobaša, solčavska tisa (stara 500 let), Imanikova planina, Sv. Duš, Logarska dolina, Matkov kot, Okrešelj, Rinka itd. Cela vrsta je izletniških točk, ki so od avtomobilske ceste oddaljene 3 ure ho-da tja in nazaj, postavimo samo vasi Su. Duh, ki ima svoje zaselke v višini od 1050—1350 m s krasnim panoramskim pogledom na vse Kamniške Alpe, z mineralno vodo itd.

b) Savinjska dolina ima široke možnosti za planinsko — turistično obliko tujkega prometa. Planinci, ki hodijo v gore kot kulturni ljudje, esteti in prijatelji prvobitne narave najdejo tu ves register gorske narave od hribovja in sredogorja do strmih, tehnično zavarovanih prehodov z znamenito našo interno nacionalno tromejo, ki nas spominja na fevdalno partikularizacijo našega narodnega ozemlja: Okrešelj je edinstvena točka, kjer se stikajo tri naše dežele, Kranjska, Štajerska in Koroška — na Savinjskem sedlu (ali Vrh Mrzlega dole). Planinske postojanke so

vse obnovljene, možne so lepo vezane ture od Slovenj Gradca do Jezerskega, od Ljubnega in Luč do Kravca. Kdor tega predela planinsko — turistično ne predela, mu lahko mirno rečemo, da o gorskem svetu matere Slovenije nima pojma.

c) Enake možnosti nudi to področje za planinsko-sportno obliko: ne samo v svojem koncu, v okrešelskem plezalnem vrtcu, saj se od Grofičke (Krofičke?) vrste najprezentativnejše stene naših Alp, ki nekatere prav nič ne zaostajajo za veličastnimi severnimi zidanimi Julijcev. Severna stena Ojstrice je stopila v zgodovino slov. planinaz z zgodovinsko Herletovo smerjo. Alpinizma ima na severu eno najvišjih sten v Alpah (pa se po vojni sploh še ni plezala), dalje imamo bogato izbiro plezalnih problemov v masivu Rink, v Turški gori, popolnoma zapuščenim Mrzli gori in redko obiskovanem Robanovem kotu. Poleg tega ima to področje sijajne terene za visokogorsko smučanje od Golt do Raduše, (ki ima tudi alpinistično zanimivo osterne na severu in severozapadu) in Olševe, od Podvežaka do Petkovih njiv, od Planjave do Poljske in Belske planine, ter vse severno pobočje od Skarij do Klemenškove planine. Alpinistični šport je tu šele v povojih, mladi rodovi alpinistov imajo pred seboj še celo vrsto neizvršenih nalog v vseh treh standardnih alpskih dolinah, ki se cepijo iz Zg. Savinjske doline.

č) Turistično-klimoterapijska oblika turizma z izrabo planinske klime se po vojni sploh ne upošteva. Leta 1945 smo celjski planinci predlagali zgraditev obširnega sanatorija pri Sv. Duhu pod Olševo. Zamisel ni slaba. Takrat je bila pri roki tudi masa denarja ESZDNJ. Klime je v Savinjskem sredogorju izredno mila. Sv. Duh ima ves dan, poleti in pozimi sonce. Izpeljati vzpenjači na Klemenčjo ali Streličovo vpen-bi ne predstavljalo posebno velikih stroškov. Višinska planinska klima je tu popolnoma drugačna kakor na gorenjski strani, z njo se ne more meriti niti Soška dolina. Res je tudi, da je Zg. Savinjska dolina zarezana mnogo globlje med gorske gmote kakor savska. Solčava ima komaj 600 m nadm. višine, medtem ko ima Kranjska gora čez 800 metrov.

d) oblika počitniškega in reaktivnega turizma se je tu po vojni samo toliko obdržala, da je »za seme«. Tam, kjer se je pred vojno trlo letoviščarjev, jih je danes peščica. V Ljubnem in Lučah skoraj nič, v Solčavi nič, v Logarski dolini v vsej sezoni nekaj stotin, medtem ko jih je pred vojno bilo na tisoče. Mir, idilika, gorsko podnebje, množina izletov in še to in ono bi bilo tu letoviščarjem na razpolago.

Zg. Savinjska dolina vsem tem oblikam turizma odlično ustreza. Spada po površini med največje slovenske alpske doline in gotovo med najlepše. Znameniti evropski raziskovalci naravnih lepote jo poznajo že nad 100 let, Francoz Ami Boue, je pred več kot 100 leti prišel Logarsko dolino med svetovne posebnosti, ki jih najdemo podobne samo v Pirenejskem Cirque de Gavarnie. Ima pa spričo ustajene narave našega prometa, ki sega 100 let nazaj, smolo, da je teže dosegljiva kakor Soška, obe Kokrska in Bistriška — po njej ni stekla železna kača, čeprav bi imela svoj pomen. Nekaj je krivo temu, da je prelaz v Kokrsko in Belsko dolino višji in težji, kakor so razvodni reliefi

nekaterih prelazov, vendar je že po mnogih težjih in višjih prelazih stekla alpska cesta ali železnica, Zg. Savinjska pa je ostala — zagata. Slabo je povezana celo s sosednjo koroško dolino, z mežiško preko Koprivne. Pred vojno so začeli nadelavati pot ob Dupljaku iz Strug v Črno, vendar niso prišli daleč.

Po vojni so se na dveh turističnih konferencah rodili celo megalomanski načrti o železnici skozi Logarsko dolino, o predoru v Kamniško Bistrico itd. Realnejši je načrt o železnici, ki bi povežala Kamnik, Luče ali vsaj Ljubno, s Soštanjem in Velenjem. Če bi »železna roka industrije« segla vsaj do Ljubnega, potem bi Zg. Savinjska dolina t. j. Logarska dolina od železnice ne bila bolj oddaljena kot Kamniška Bistrica, Jezersko, Savica ali Bovec. Toda to so načrti, za nekatere morda celo sanjarije. Vendar se je treba, če le količak čutimo odgovornost za gospodarsko in kulturno obnovo (ima pa to tudi svojo politično stran in še kakšno!) Zg. Savinjske doline, vprašati, kako za-jeti to dolino prometno — tehnično, kajti dejstvo je, da za vso Slovenijo, vključeno s Celjem, pomeni ta pokrajinski biser Slovenije, nekako arktično pokrajino, ki je zastražena z vsemi močnimi cerberji, ne nazadnje s skrajno slabo cesto. Čeprav je to deloma res, je res tudi to, da se vanjo da priti, v njej lepo preživeti svoj nedeljski in letni dopust, da pa se trije okrajji, ki vodijo življenje na Savinjskem področju turističnega pomena Zg. Savinjske doline doslej tega niso prav nič zavedali.

Prometno tehnična ureditev tega predela bi morala povezati vsa tri največja slovenska središča s to alpsko zagato: Z Ljubljano in s Celjem je to že storožje, treba bi bilo le modernizirati cesto preko Črnicca (od Kamnika do Radmirja ca 40 km) in od St. Petra do Solčave. Modernizacija bi lahko obstajala v površinski obdelavi, kakor jo ima v navadi od vseh takih rajev na zemlji sosednja Avstrija. Bistveno razširjenje ceste morda niti ne bi bilo nujno, pač pa ureditev prometa, kakor je to bilo pred vojno. Ali ni sramota za republiko, da je kljub siceršnjemu napredku na vseh življenjskih področjih pustila v nemar obnovitve in napredke tega kar precejšnjega kosa svoje zemlje? Pomisliti je treba, da je bil pred vojno dvakratna dnevna avtobusna zveza s Celjem, z Ljubljano enkrat dnevna, danes pa ni ene ne druge. Oddaljenost Logarske od Ljubljane in od Celja je skoraj enaka (84, 81 km). Zveza z Mariborom po Mežiški dolini ima že svoj traso, ki bi jo bilo treba urediti, kar bi šlo brez večjih težav in brez izrednih investicij. Ta zveza bi imela za Maribor, ki se turistično izživlja samo na Pohorju, je pa naše industrijsko najbolj razvito mesto, izreden pomen. Kaj bi taka prometno-tehnična ureditev pomenila za mototurizem!

Druga stvar je, ureditev gostinskega omrežja v turističnih krajih. Logarska dolina je takorekoč brez hotelov, sanatorijev, okrevališč, počitniških domov, vendar bi za prvo silo z adaptacijami bilo hitro nekaj pri roki. Vzpostavljena pa je mreža planinskih domov in planinska hotelska baza v prvi četrtini Logarske doline. K temu bi spadala še urbanistična ureditev Solčave, katere obnova je doslej skandalozno potekala brez smisla za pokrajino, za kulturni nivo naše dežele, brez sleherne perspektive, čeprav je edini turistični činitelj, ki je na tem področju po osvoboditvi živel in delal (PD Celje), na te stvari večkrat ustalno in pismeno opozarjal.

Tretja naloga, ki čaka turistične delavce v tej dolini pa je izdaja priročnega vodnika, ki bi obsegal geografski in orografski opis z vsemi turističnimi privlačnimi momenti z vsemi turističnimi obvestili. To bi bila celo ena prvih nalog, ki bi se ji moral kdo posvetiti po naročilu ali iz lastnega nagiba. Vsi trije okrajji (njihove Gostinske in Trgovske zbornice, turistična društva) bi morali pristopiti k delu sistematično, kajti pribiti je treba še enkrat, da se je doslej o tem samo govorilo, mislilo pa prav malo, delalo pa nič.

Leto dni dela in uspehov Olepševalnega društva v Celju

Ko se je pred letom prerodilo Olepševalno društvo v Celju, morda ni bilo meščana, ki bi prorokoval temu večjo pomembnost, resnično novo življenje, katero bi po enoletni dejavnosti poseglo tako na široko v razvoj mesta. Če bi smel danes zgodovinar preokrovati, bi dejal, da je lanskoletni ustanovni občni zbor pomenil prelomnico in novo društveno razdobje. Kaj se je uresničilo, da mi dovoljuje takšno trditev? Predvsem: že v enem poslovnem letu je uspel agilni odbor resnično zainetresirati za družbene cilje domačega vse prebivalce ter jih prebuditi iz nezdrave letargije. Samo lepa gesla in programi brez uresničenja in otipljivih rezultatov ne bi ozdravila težke rane celjskega mesta. Če boš pobral društvenega predsednika tov. Jenka ali je z uspehi zadovoljen, ti bo prvo sigurno odkimal z glavo. Nemara je tako gledanje v dani situaciji zdravo, saj je treba stremeti k uresničenju novih nalog in ne počivati na lovorikah. Da je društvenemu delu bil položen trden temelj, iz katerega kaj lahko zrastejo neslutene dobrine našemu mestu — ni več prazna fraza. Naraslo je število članstva in kolektivna članarina, ki gre v stotisoče, je v minulem letu kaj razveseljiva postavka marljivega predsedstva in odbornikov. Seveda se program z novimi nalogami pogloblja in širi, da odborniki komaj zmagujejo redne posle in bati se je, da jim bo za izredne naloge primanjkovalo delovnih moči in elana. Ko stoji društvo pred obnim zborom je važno opozoriti prebivalce, da priskočijo dosedanjemu odboru na pomoč z izvolitvijo novih odbornikov, in s priglasišanjem simpatizerjev v društveni pisarni, katere si mora društvo to leto pridriti, za pomožna pisarniška ali dejanska prostovoljna dela na terenu. To nalogo bi naj reševali zlasti upokojenci. Društvo bo verjetno hvaležno za pametne in originalne nadaljnje pobude.

Kaj pa je društvo uresničilo v prvem poslovnem letu? Prvo kar je treba pribiti: desetletno zanemarjanje razvalin Starega gradu nad mestom se je moralo umakniti energičnim posegom Olepševalnega društva. Očiščenje grmovja in iztrebljenje drevesnih korenin, ki tako rado razganja zidovje, obnova

porušeni delov obzidja, ureditev Friderikovega stolpa in Ceste na grad. Tu je društvo poseglo v resor Varstva spomenikov in ga izdatno podprlo. Opravljen dela dosega vrednost nad milijon in pol dinarjev. Seveda niso desetletni gredi odstranjeni z že opravljenim delom. Konservacija razvalin bo terjala še mnogo dragocenih ur in gmočnih žrtve, toda v nekaj letih bo spomenik naše celjske srednjeveške zgodovine rešen razpada. Energičnega ukrepa Olepševalnega društva se vsele slovenski zgodovinarji, z njimi tudi vsi ljubitelji naših starin, a najbolj Celjani in okoličani. Za Celje pomenijo razvaline gornjega gradu najmarkantnejši poudarek celjske vedute, ki krona še sodobno mesto. Nič manj ni pomemben kot ljubljanski grad za prestolnico. Ne samo zgodovinska čustva, globoko zasidrana v našem ljudstvu, temveč tudi estetska govore za očuvanje tega dragocenega spomenika. Obriši grajskih razvalin so enkratno značilni, da jih pozna tudi razgledan turist v tujini. Razgled z grajskih višin na mesto Savinjo in daleč tja po Savinjski dolini je nepozaben. Savinja, ki je simbol življenja, na moč oživlja podoba našega mesta. Zemljepisna lega in srečna situacija mestnega naselja v tem kotu Slovenije je slehernemu turistu očarljiva vaba. Srednjeveške grajske razvaline so kulturno-zgodovinski spomenik prvega reda tudi v republiškem in evropskem merilu. Če bi v današnjih prilikah, ko je tempo ustvarjanja tako napet, nam zameglil pogled na preteklost, bi vendar iz turističnih razlogov nikakor ne smeli prezreti konservacije grajskih ruševin. Olepševalnemu društvu gre za njegovo iniciativo in doslej dosežene rezultate vso priznanje. Daleč nad sleherno pričakovanje, verjetno tudi društvenega odbora, se je v prvem letu realiziral program, ki je za Varstvo spomenikov Slovenije nedvomno prvega reda. Če bi društveno delo ničesar drugega ne imelo pokazati na občnem zboru, ko bo polagalo obračun dela, si je pridobilo nesporno priznanje vseh Celjanov. Ni naš namen čitatelja z nadaljnjim opisovanjem nešteti del Olepševalnega društva obremenjevati. Prihodnjič, po občnem zboru bomo razvili program društva za leto 1953.

Kje so vzroki za majhno število prijav za strokovne izpite

Ze precej časa je minulo od izida navodil za poganje strokovnih izpitov za industrijske delavce in vendar je do sedaj poslalo prošnjo za strokovni izpit le nekaj delavcev. Na tajništvu za gospodarstvo pri OLO Celje-okolica računajo, da znaša število delavcev, ki bi imeli pravico do izpita 1000 delavcev, pa kljub temu prošnje ne prihajajo.

Osebe, ki so v podjetjih zadolžene za personalne zadeve, sindikalne organizacije, upravni odbori in zlasti sami delavci, so prav gotovo zainteresirani, da se v pogledu strokovnega usposabljanja že enkrat premaknejo z mesta.

Kje ležijo vzroki za tak odnos? Morda delavci še ne poznajo novih navodil, mogoče je tarifna politika v podjetju taka, da ne upošteva strokovne usposobljenosti in s tem tudi ne pospešuje potrebe za večjo strokovno izobrazbo, morda so celo delavci z manjšo strokovno izobrazbo enako plačani kot oni z višjo?

Uslužbenci, ki so na tajništvu za gospodarstvo odgovorni za reševanje teh

zadev, ne bodo mogli izvršiti vseh predpripav za izpite vse dotlej, dokler ne bo prišlo potrebno število prošenj. Potrebno je izdelati izpitne programe in določiti številne komisije za posamezne stroke in poklice in na podlagi prijav dokončno začeti z izpiti.

Tako je stanje sedaj. Če so sindikalne organizacije, spričo letnih občnih zborov in drugih nalog, pozabile na to važno vprašanje, potem naj bi nekaj svojega časa porabile tudi za delavce, ki že dolgo čakajo, da bi dosegli večjo strokovnost in si s tem izboljšali položaj. Potrebna bo pomoč z organiziranjem tečajev, seminarjev in pri študiju vsakega posameznika. Kdo je bolj poklican za izvršitev take naloge, kakor ravno sindikalna organizacija.

Nekaj smo že zamudili in čim dalj bomo čakali, tem težje bomo nadomestili vse tisto, kar bi že lahko storili. Še vedno velja pregovor: »Kdor več zna, več velja.« Pomagajmo torej vsem tistim, ki težijo k temu cilju.

Odbor za delo pri Svetu za zdravstvo in socialno politiko OLO Celje-okolica je zasedal

Člani odbora so na svoji seji predvsem razpravljali o statističnih podatkih za leto 1952, zlasti o tistih številkah, ki prikazujejo nezagode in obolenja.

Slika ni nič kaj lepa. 3181 nezdgo pri delu v preteklem letu ali povprečno 265 v enem mesecu povedo, da v podjetjih ni bilo prave skrbi za zaposlene delavce. Tudi nezdgo izven dela, ki jih je bilo 822 ni ravno malo, zlasti če pogledamo izgubo 16.827 delovnih dni ali povprečno 20 delovnih dni na eno nezdgo. Tudi ostala obolenja, katerih je bilo 10.149 primerov z 205.257 izgubljenimi delovnimi dnevi zaslovljuje največjo skrb in pozornost. Gornje številke nam povedo, da smo zaradi nezdgo in obolenj samo v našem okraju v preteklem letu dnevno izgubili na delu 870 delavcev ali 5% vseh zaposlenih delavcev. S tem našemu gospodarstvu povzročili ne samo veliko materialno izgubo, temveč smo izplačali iz blagajne socialnega zavarovanja ogromne vsote.

Odbor je sprejel sklep, da bo te svoje ugotovitve prenesel na prvo sejo okrajnega sveta proizvajalcev in preko njega na odgovorne organe in delavce s ciljem, da se to stanje v tekočem letu na vsak način izboljša.

Odbor je obravnaval tudi tarifne pravilnike in tarifna vprašanja sploh, obdelal vajensko vprašanje, zaposlitev žena, ki se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšala, nadurno delo in strokovno vzgojo delavcev ter sprejel sklep, da bo po svojih čilih in preko sveta

za zdravstvo in socialno politiko reševal te težave v delovnih kolektivih samih. Potrebno bo storiti prav vse, da bodo delovni kolektivi ta vprašanja reševali z isto resnostjo, kakor rešujejo plačni fond, komercialne težave in druge gospodarske zadeve. Ti problemi se ne smejo in ne morejo reševati ločeno od celotne naše gospodarske dejavnosti.

Odbor je na svoji seji zajel osnovni problem svoje dejavnosti. Z nadaljnjim delom bo lahko uspešno vplival na te probleme v podjetjih, ki so to popolnoma prezrli.

IZŠEL JE TURISTIČNI VESTNIK

Turistična zveza Slovenije je te dni izdala že tretjo številko Turističnega vestnika, ki naj bi pomagal turističnim krajem, ustanovam, podjetjem itd. Bilten, tako obliko namreč ima, je zaenkrat po opremi res še skromen, vendar je vsebinsko že dokaj bogat. Morda bodo temu listu kdaj zasijali boljše časi, da bo lahko izhajal v pravem tisku, saj je vendar Slovenija izrazito turistična dežela.

Bilten priporočamo vsem, ki imajo s turizmom in gostinstvom opravka, prav tako pa ljudskim odborom, kjer so letovišča in turistične točke.

Urejevanja hudournikov v Logarski dolini

Gotovo ni človeka v Sloveniji, ki bi ne poznal lepote te doline, katero pa kvari hudournik, ki pridrvi izpod Savinjskih planin. Če se ustavimo ob izviri Savinje, imamo priliko videti že takoj par metrov višje, kako hudournik uničuje lepoto in gozdove te doline (Slika 1). Če gremo še naprej mimo Plesnika po parceli 661/13, se nam pokaže še večji hudournik, ki s prodom zasi-

Slika 1.

Slika 2.

pava mlado smrekovo kulturo (sl. 2). Tu ogroža hudournik okoli 10 ha površine. Nevarnost je tem večja, ker se ob vsakem neurju struga hudournika spremeni in tako vedno na novo zasipa gozd in odnaša humus. Zato priporočamo, da uprava za urejevanje hudournikov Savinje že v letošnjem letu pristopi k urejevanju hudournika na tem vredelu Logarske doline. (c)

== Po šoštanjskem okraju ==

V Velenju so razpisali notranje posojilo

Preko štiri sto ljudi je v nedeljo, dne 1. marca napolnilo kino dvorano Velenje. Slo je za važen pomenek-gradnja polne gimnazije in osnovne šole. V desetletnem načrtu, ki ga je sestavila velenjska občina, je predvidena poleg gradnje že omenjenih poslopij še gradnja prosvetnega doma, zdravstvenega doma in še marsikaj. Vse to terja velika finančna sredstva. »Z lastnimi sredstvi bomo začeli graditi«, je bilo mnenje naprednega prebivalstva. Občina je razpisala notranje posojilo v višini 11.600.000 dinarjev.

Svečan je bil trenutek, ko je samski delavec prvi daroval pet sto dinarjev. Toda ni ostal osamljen: ZB je poklonila 250.000.—, KZ 250.000.—, Sindikat elektrarne 100.000.—, Sindikat obrtnikov 100.000.—, Kolektiv nameščencev

rudnika se je obvezal za 400.000.—, Telesno društvo Partizan 20.000.—, nogometaši 15.000.—, Kolektiv učiteljskega 40.000.— itd. Od posameznikov so darovali: direktor rudnika 8.000.—, inž. Pipuš 6.000.—, inž. Jurman 5.000.—, tov. Grčar 5.000.— dinarjev itd. Vsak je prispeval po svojih močeh. Vsega je bilo zbranega na sestanku samem nad en milijon in nad en tisoč prostovoljnih ur. Poleg tega je pripravljenega za gradnjo 80 prg. lesa, ki so ga darovali okoliški kmetje.

Na sestanku so bili formirani odbori za gradnjo, propagando, ljudsko posojilo itd.

Zelimo, da akcija sama naj ne zajame samo Velenja. Popolna gimnazija bo služila Saleški in Mislinjski dolini.

V. S.

ŽIČNICO ALI CESTO?

Med prebivalci mozirskih občine že dalj časa krožijo razprave o tem, da namerava PD Celje speljati žičnico od koče na Golteh na Medvedjak. Ne odrekamo važnosti tujkega prometa in privlačnosti, ki jo taka žičnica za turiste lahko doseže. Vendar so ljudje tudi tega mnenja, da bi bilo treba misliti tudi na cesto, ki bi vezala Smihel z Mozirjem. Ta cesta bi imela tujsko-prometni, turistični in gospodarski pomen. O tem naj bi volivci in mero-dajni tudi razpravljali in se morda celo odločili, kaj bi bilo trenutno važnejše — žičnica ali cesta.

Tudi o vprašanju ureditve Mozirja kot letovišarskega kraja, bi morali več govoriti, pa ne samo govoriti, temveč tudi nekaj napraviti, če hočemo, da bo Mozirje vsaj malenkostno nalikovalo letovišarskemu naselju.

CESTA POLNA BLATA IN VODE...

To je cesta, ki so jo lani nasuli z nekako suho zemljo, letos pa se brdsko mašuje vsem prebivalcem Pesjeja, ki morajo »čofotati« po brozgi in vodi od železniškega prehoda do glavne ceste. Te moče ne zdrže nobeni čevlji. Sicer pa prebivalci Pesjeja dvomijo v uspeh teh vrstic, kajti tudi velenjski DES se kaj malo zmeni za kritike o cestni razsvetljavi, ki ima tudi svoje posebne muhe.

ELEKTRIKA JE ZASVETILA V ŠENTJANŽU IN POLJANAH

V prvih septembrskih dneh lanskega leta je v St. Janžu in Poljanah zasvetila električna luč in zabrnili so motorji. Danes so tega veselili tudi oni, ki so se v začetku držali ob strani in ki nečje misliti na to, da so kdaj imeli pomisleke.

Elektrifikacija višjih predelov v občini je šla dokaj trdo naprej. Treba je bilo napeljati nad 3 km dolg vod in postaviti nov transformator v St. Janžu. Celotni predračun je znašal 3 milijone 200.000 din, kar je bilo preveč za gospodarsko zmogljivost interesentov. Potem pa, ko so dobili 2 milijona investicijske pomoči, so krepko zagrabili za delo, tako da je bil končni račun za 850.000 din nižji od predračuna, kar je uspeh prostovoljnega dela.

Nesmiselno bi bilo zamolčati to, da so tisti kmetje, ki so imeli že pred vojno napeljano elektriko, obljubili pomoč pri gradnji transformatorja. Ko pa se je bilo treba res izkazati, so le-ti namesto pomoči celo ovirali delo, čeprav je bil novi transformator zanje tudi dobrodošel, saj je razbremenil onega v Rečici, na katerega je vezano 84 motorjev in dve manjši tovarni.

Za celoten uspeh gre največ zaslug tov. ing. Zupancu in obratovodji tovarišu Babiču, dalje vsem, ki so prostovoljno delali, občinskemu odboru ter KZ Rečica za njihovo pomoč in nasvete pri gradnji. V septembru lani so zasvetile prve žarnice, konec januarja letos pa so bila končana vsa montažna dela.

Uspeh, dosežen z združenimi močmi v St. Janžu in Poljanah pa ni samo njihov gospodarski uspeh, temveč vpliva tudi na okolico, kajti pri sosedih v vasi Suhi Dol se že resno pripravljajo, da bodo svetlo luč speljali tudi pod svoje strehe in zvišali standard hribovskih kmetov, ki so bili v preteklosti tako zelo zapostavljeni.

N. F.

Občni zbor sindikalne podružnice pošte Šoštanj

V mesecu februarju 1953 je sindikalna podružnica okrajne pošte v Šoštanju podajala obračun dela na rednem letnem občnem zboru. Potek občnega zbora je pokazal, da je bilo delo sindikalne podružnice v preteklem letu pravilno usmerjeno. To ji je uspelo na ta način, da so vse leto prirejali razna politična in strokovna predavanja na terenu od Ljubnega, Mozirja, Velenja do Šoštanja.

Predvsem so bili živahni masovni sestanki. Na teh je prišla do izraza živa zainteresiranost za delavsko upravljanje v našem podjetju poleg drugih problemov, ki pa so tudi tesno povezani z delavskim upravljanjem.

Skrbno pripravljena poročila so otvorila živahno in obširno razpravo. Med mnogimi diskutanti, ki so iznašali tudi konkretne probleme posameznih pošt ali osebne probleme članov na terenu, je predvsem omenbe vredna diskusija tov. Tovšakove iz Šoštanja, dalje tov. Majcena iz Smartnega ob Paki, tovariša Dobnika, upravnika okrajne pošte in tov. Blagotinska iz Velenja. Omenjeni diskutanti so se dotaknili gospodarskega upravljanja pri našem podjetju ter kritizirali slabo povezavo delavskega sveta direktije z ostalimi poštami, dalje nejasne pojme ali smo podjetje ali ustanova, nesorazmerje plač uslužbenecv ustanov in uslužbenecv gospodarskih podjetij. Zastopali so potrebo o uvedbi plač po tarifnem pravilniku.

Ustemen je bil predlog, da bi bilo za uspešno delo v naši stroki nujno potrebno izvoliti delavski svet pri Glavni direktiji pošte v Beogradu, ker bi na ta način bilo delo delavskih svetov pri

FRIEDRICH FORSTER

Robinzon ne sme umreti

(Ob premieri 25. II. 1953)

Res, Robinzon ne sme umreti! Človekovemu prizadevanju za boljšim in lepšim življenjem, njegovemu hrepenenju po dobroti in pravici ne sme biti konec. Prazna pena, ki se razblinja in suši, bi bilo vse naše pehanje in nehanje, če bi ne zaupali več v tiste dobre lastnosti, ki so nekoč v mladih letih s takim čarom in žarom obdale Robinzono in njegove prihode, da se nam zdi kot kos našega osebnega duševnega sveta.

Ne morem si misliti otroka našega časa in kraja, ki bi tega preprostega, a prav zato veličastnega in očarljivega delca ne poznal, prečutil in osvojil. Ne morem si misliti tudi odraslega človeka, ki bi si od časa do časa prav iz srca ne zaželel vsaj majhne robinzonade, kakor koli že zasukane in zrežirane. Zelja po potovanju, po samotni in ponovnem spoju z družbo, po osvoboditvi v zadregah in zagatah, po preizkušnjah in po uspehu kakršne koli narave — ali ne živi v slehernem od nas, ali ni to kos našega nemirnega srca?

Forsterjeve igre se živo spominjam iz pred vojne. Imela je mnogo hvalečnega občinstva, starega in mladega. In ker tudi danes Robinzon ne sme umreti, je prav, da je celjsko gledališče prvo po vojni poseglo po tej prisrčni igri, ki jo pozna ves svet. Bila je dokajšnja preizkušnja za režiserja Gombača in za kombinirani ansambel pa lahko rečemo, da je dobro prebita. Občinstvo je igro simpatično sprejelo. Režiser je s primernim poudarkom osvetlil etične ideje, ki jih je avtor neprisiljeno položil v osebe in dramatski konflikt, prijetno ožaril globoko, večno ustvarjajočo razliko med mladim in starim bregom ter poskrbel v glavnem za primerno tempo, razen v drugi in tretji sliki. Njegovi zamisli se je lepo prilagajala inscenacija inž. arh. Mlčosa Hohnajca, doslej ena najbolj smotnih in umetniško skladnih inscenacij, kar smo jih doslej v Celju videli. Kakor za režijo tako za inscenacijo je značilen kompromis med realizmom in teatraliko, za moj okus namerjen s pravo mero, ne preveč in ne premalo. Igralci so naredili vtis enotnega, dobro zlitiga zbora, kar je menda ena velikih prednosti zadnjih dveh Gombačevih režij.

ZENSKI ZBOR „SVOBODE“ Laško pred svojim prvim samostojnim koncertom

V pripravah za 8. marec si je AFŽ odbor v Laškem zadal nalogo, da poživl delovanje ženskega zbora v okviru »Svobode« Laško.

Požrtvovalni pevovodja Julij Gorič goji ženski zbor že od leta 1949, to je od takrat, ko je prišel v Laško in prevzel mešani zbor, vendar je doslej nastopal ženski zbor samo z nekaterimi skladbami poleg mešanega zbora. Vidnejši uspeh je dosegel ženski zbor na medokrajnem tekmovanju leta 1951 v počastitev desete obletnice OF, kjer je dosegel v A kategoriji 78,4% točk. Zbor smo imeli priliko slišati tudi 16. februarja tega leta, ko je na magnetofonskem posnetku samostojno izvajal pet skladb.

Vsa ta dejstva so dovedla AFŽ odbor, da je s širšo agitacijo zbor poživl

Av gust Sedej je občuteno podal ostalega Daniela Defoea in ga prepoji s skoro pretirano čustvenostjo. Janez Skof je s Tomom svojo nalogo izvršeno rešil, za spoznanje bolje v volčji ka-kor pa v spokorniški. S primerno dostojanstvenostjo, dobroti in visokos-tono prizanesljivostjo je prijetno iznenadil Božič, ki je igral »tega nič prida kralja«. Njegovi dvorjani so bili vsi posrečeni. Mimik bi bil svojega Puma lahko še bolj karikiral, prav nič mu ne bi škodilo. Cesarjev Drinkwater je bil pravilno zamišljen, a v nekaterih potezih slabše izveden, vendar ne toliko, da bi ne bil prikazal poniglavega lakajstva, ki je čez in čez zraslo njegovo človeško srce. Dobra karikaturna je bila tudi gđ. Hackitova, lahko pa bi bila posegla še po kakem rekvizitu tovrstne šarže. Skladno sta rešili svoji vlogi tudi Marintičeva kot Drinkwaterjeva žena in Sadarjeva kot Mrs. Chautley ter igralci ostalih manjših vlog v krčmi in na dvoru. Posebej je treba pohvaliti mladi ansambel, ki ga Gombač vztrajno in potrpežljivo uči in drami. Celjska šolska mladina se za dramatiko zanima, a vendar ne toliko, kot bi bilo treba in kot bi se lahko. So sicer neka opravičila pri roki, toda vrag z njimi! Mlada leta poteka in priložnosti ni več! To pot smo gledali zastopnike dijaštva iz vseh treh srednješolskih zavodov, ki na njih diha jo dramatski krožki. Vsi so lepo rešili svojo nalogo: Silva Cvahtejeva, Jordan, Snedič, Stanič in Hrastenssek. Na pomoč jim je priskočil še Janez Drozg. Največ sta z igro pokazala Cvahtejeva in Jordan, ki ima izrazit nastavek za karakternega igralca.

Tako je sredi sezone naše gledališče v svoja jadra zajelo dih nekdanjih stoletij, danes še prav tako učinkovit in užiten kakor nekdaj. S prihodnjo premiero bomo zapluli še za eno stoletje globlje v preteklost, v stoletje Molièra. Čas teče, dobe se rušijo, v prahu ruševih se dob pa vstaja vedno znova ista podoba človeka, ki se bori z zlo in s sovraštvom za duhovno sproščenost, za dobroto, za košček raja na zemlji.

T. O.

Občni zbor Kmetijske zadruge v Rečici ob Savinji

Dne 24. februarja je bil občni zbor KZ Rečica ob Savinji. Iz poročil upravnega odbora o delu KZ v preteklem letu je bilo razvidno, da sta obe poslovni imeli 54 milijonov din prometa, čistega dobička pa 360.000 din. Vrednost odkupljenih kmetijskih pridelkov je bila 5 in pol milijonov. Lesni odsek je ustvaril 2.170.000 din dobička, žaga 1.191.000 din in združno posestvo 331.000 din dobička.

Javno so bili pohvaljeni nekateri člani upravnega odbora in tudi uslužbenici KZ. Za uslužbenca pa so povedali tudi to, da neredno prihajajo v službo in izostajajo od dela. Kritizirali so tudi nesnago v trgovinah in skladiščih, kjer je razmetana embalaža okoli skladišč. Imena teh nerednežev niso navedli, zato so zadržniki lahko mislili, da se upravni odbor boji zamere uslužbenecv in nadzornega odbora, ki je za tako stanje soodgovoren.

Najbolje med vsemi je bilo v preteklem letu združno posestvo. Lepi donosi, kot pri pšenici 1.388 kg, krompirju 22.000 kg, dalje lep pridelek zelja, so ustvarili tudi dobiček. Istočasno je bilo posestvo v pomoč okoliškim kmetom s semenskim žiti, zlasti tistim, ki so bili s točo oškodovani.

Osnovna sredstva zadruge so se povečala za milijon 800.000 din. Nabavili

so traktor s prikolico in razne druge stroje. Čisti dobiček so razdelili v sklade, in sicer: v investicijskega 2 milijona, v obratnega milijon in pol, v živinorejskega 300.000 din in v sadjarskega 200.000 din. Med člane KZ so razdelili 10% čistega dobička. Tako bo prejel vsak po 100 din na vsak kubični meter prodanega lesa v preteklem letu in 3% od celokupne vrednosti prodanih poljskih pridelkov. Tisti pa, ki niso prodali ne lesa ne pridelkov, bodo dobili po 700 din.

V KZ je iz bivše Jugoslavije še okoli milijon din hranilnih vlog, katere bi morali prizadeti še v tem mesecu prenesti na nove hranilne knjižice.

V razpravi so predlagali, naj bi v tem letu razkuževali vsa semena, nabavili čim več plemenjakov in na združnem posestvu zgradili silos, da bi se kmetje sami prepirali o koristi takih silosov za živinorejce.

Premalo pa je bilo govora o kmetijstvu in živinoreji. Udeležba je bila zelo dobra, kar izpričuje zavest zadržnikov. Članstvo pa je z ozirom na možnost prenizko, saj je komaj 131 članov, lahko pa bi jih bilo tudi 800.

Nov upravni odbor čakajo v tem letu še velike naloge za dvig kmetijstva v tem delu šoštanjskega okraja.

N. F.

Gradnja šolskega poslopja v Šmartnem ob Paki

Stara šolska zgradba ne ustreza več vzgojnim, učnim in zdravstvenim zahtevam današnjega časa. Zadeva o novogradnji se vleče že nad 20 let, na zadnjem zboru volivcev je bil izvoljen 5 članski odbor za gradnjo nove šole. Izbran je lep, sončen in zdrav prostor. Ker so se potrebne priprave izvršile, je sklical predsednik občine občinsko sejo, katere so se poleg odbornikov udeležili vsi odborniki gradbenega odbora in člani gospodarskega sveta. Skupna razprava je bila prav živahna. Akcija za nabiranje prostovoljnih prispevkov prav dobro poteka. Doslej so nabrali že nad 100 m³ lesa, obljubljene so prostovoljne vožnje in mnogo ur prostovoljnega dela. Ze prihodnji teden bodo začeli. Najprej bo urejena cesta do gradbišča, v drugi polovici marca bodo že pričeli z izkopom in z zidavo temeljev.

Da pa bodo ljudje o gradnji podrobneje seznanjeni bodo načrti razstavljeni. Darovalci izjavljajo, da bodo še več prispevali, ko se bo delo začelo. Okraj je prispeval 400.000 din za prva pripravljajna dela in izdelavo načrtov.

Podjetje »Material« pa je obljubilo še nekaj več. Upamo, da bodo priskočila na pomoč še druga podjetja, ki tudi razpolagajo z gotovimi fondy, iz katerih lahko podpro to koristno akcijo. Kljub vsemu pa bo treba za to leto najeti posojilo v višini 10.000.000 din. Prepričani so, da bo priskočil na pomoč tudi okraj, ki bo imel na razpolago večje vsote iz sredstev za prosto razpolaganje.

OTVORITEV KEGLJIŠČA V LJUBNEM

Dne 1. marca 1953 so marljivi fizikalni delavci v Ljubnem slavili že drugi uspeh v letošnjem letu. Z otvoritvijo smučarskega kegljišča v mesecu februarju je sledila v nedeljo, dne 1. marca 1953 že otvoritev novega, vsem predpisom odgovarjajočega, enostanskega kegljišča. Ob priliki otvoritve kegljišča je predsednik KC Celje tov. Zorko čestital marljivim ljubenskim kegljačem k temu uspehu, ki bo na podeželju pripomogel k nadaljnjemu razvoju tega priljubljene športa. Nato je domačine pozdravil še predsednik KK Kladivarja iz Celja tov. Presinger, na kar sta domači klub Splavar in kombinirana ekipa Kladivar iz Celja odigrala dve propagandni tekmi, kateri sta se končali 248:257 ter 242:296 obe v korist KK Kladivarja Celje. Ekipa KK Splavarja iz Ljubnega ima nekaj zelo dobrih kegljačev, ki bodo z vztrajnim treningom svoje znanje še izboljšali ter resno posegli v tekmovanje z ostalimi klubi KC Celje.

zavarovanja, ureditev pokojnih vdovam, ki po moževi smrti še nimajo 45 let, nadalje se borijo za ureditev rudarske delovne dobe 30 let ne glede na starost, itd.

Pri odpustu so pazili predvsem, da so bili odpušteni izostankarji in kmetje. V poročilu so bili pohvaljeni najbolj člani sindikata, med temi Blanka Pucelj, Rudolf Mavzar, Miha Sovinc in Martin Hajzinger.

Razpravljali so tudi o napakah, o pomnjanju ideološke vzgoje, o premajhnem zanimanju za tarifno politiko itd.

Na koncu so izvolili nov upravni odbor, v katerega sta bila zopet izvoljena dosedanj predsednik in tajnik, kar izpričuje njuno delavnost v preteklem letu.

PRVA SEJA NOVEGA UPRAVNEGA ODBORA SINDIKALNE PODRUŽNICE RUDNIKA VELENJE

Pretekli četrtek je novoizvoljeni odbor sindikalne podružnice imel prvo sejo. Razpravljali so o važnih problemih kot so nezdružni odnosi med nadzornim osebjem in delavstvom v novem jašku, o tem, da naj bi bile sindikalne konference četrtletno in o ustanovitvi posebne komisije za pomoč pododborom, ki več ali manj dobro delajo, pa so pomnoji potrebni. Razpravljali so tudi o bližnjih volitvah v delavske svete, o nepravilnem odnosu nekaterih uslužbenecv do rudarjev in o vstopu celotne podružnice v podporno članstvo Prešernove družbe. Sklenili so tudi predlagati kolektivno, da bi za poplavlence v Nizozemski darovali en režijski delavnik.

Iz Celje ...

AD KLADIVAR IN PREŠERNOVA DRUŽBA

Ko se je pred približno enim mesecem začela akcija prijavljanja podpor- nih in ustanovnih članov novoustanov- ljene založniškega podjetja »Prešer- nova družba« so se tudi celjski atleti — člani AD Kladivarja odločili, da po- stanajo ustanovni član družbe, in sicer z zneskom 25.000 din. Ta odločitev čla- nov AD Kladivarja pa je naletela pri nekaterih članih celjskih delovnih ko- lektivov na nerazumevanje in na ne- godovanje, češ pri delu vas tu in tam finančno podpremo, vi pa ta denar tro- šite v druge namene! Res je, da so celjski atleti deležni v primeru z osta- limi športnimi društvi v Celju največ podpor. Atleti Kladivarja so bili in so še za vse takšne podpore zelo hvaležni; to dokazujejo tudi na ta način, da do- ma in na vseh tekmovalnih zunaj čisto- no zastopajo ne samo svoje društvo, marveč tudi mesto Celje. Ko pa so se pred časom odločili, da postanejo usta- novni član Prešernove družbe, so se dobro zavedali, da bodo zaradi ustanov- nine (25.000) v sezoni nastopov morda v enem ali dveh tekmovalnih prikra- šani. Toda sklenili so, da bodo to težavo rade volje prenesli ob misli in dejstvu, da so po svojih nepopolnih podatkih edi- na športna organizacija ne samo v Ce-lju, ampak tudi v vsej Sloveniji, ki bi se odločila podpreti založbo, ki bo od- igrala v prosvetljevanju naših množic veliko vlogo. Podpreti takšno družbo pa je dolžnost slehernega državljana in tudi športnega kolektiva celjskih atletov.

-ič.

CESTA NA SELCE JE PRAVA »UKRAJINSKA BLATNA POT«

Ko je bilo rečeno, da bodo poprav- ljali cesto od podvoza v Zavodni do od- cepa na Selce, se za ta ubogi odcep nihče več ne zmeni. Selčani so prisi- ljeni broditl ali po 10 centimetrskem blatu, ali še višjem prahu. Selčani mi- silijo, da jim asfaltirana cesta od odce- pa v mesto ne bo nič koristila, če bodo morali do kolen blatni korakati po njej. Zakaj cestna uprava ne pogramozi to obupno »prometno žilo«.

LIJDSKA UNIVERZA V CELJU

V GABERJU bo v dvorani »Svobodec (bivši Jugoslovci) v petek, dne 6. marca ob 19. uri predavanje: Vreme in vremenske napovedi. Predaval bo profesor Jakhel Fran. Skioptične slike.

NA SPODNJI HUDINIJI bo v dvorani pri »Ameriki« predaval primarij dr. Stane Vrhovec o temi: Vplivi zobovja na človekovo zdrav- je. Predavanje bo v sredo, dne 11. marca ob 19. uri. Skioptične slike.

K udeležbi vsi vljudno vabljeni!

PRISPEVKI PODJETIJ ZA POMOČ POPLAV- LJENCEM PRI OF CELJE-MESTO

Tehnostrel 50.000 din, Trgovna tovarne po- hišta 100.000 din, Tovarna pohišta 20.000 din, Koloniale-živila 30.000 din, Terenski odbor OF Dolgo polje 5.000 din, Slikarstvo »Dobrave Slavko 72.554 din, MLO Celje-mesto 100.000 din, Cevljarsko 5000 din, Sindikalna podružnica Avtoobnove 5000 din, Sindikalna podružnica NB Celje-mesto 10.620 din, Delavski odbor Cevljarsko MLO 1100 din, Spacapan Fedor, Košiča, 500 din, »Usnje«, trgov. podj. na drobno in debelo, 20.000 din, Zveza delavcev in nameš- tencev prehranbene industr. podr. 1.5000 din, Mestni odbor OF Celje-mesto 50.000 din, Teren- ski odbor OF III. četrti 19.065 din, Krajevni odbor OF Dolgo polje 16.726 din, Sindikalna podružnica OF gosp. ust. »Snagac 2450 din, Krajevni od- bor OF Dolgo polje 9.555 din, Sindikalna po- družnica Celeia 3000 din, RK Terenski odbor Spod. Hudinja 5690 din, Prostovoljno gasilsko društvo Gaberje 1000 din, Mestna gospodarska ustanova »Snagac Celje 5000 din, Krajevni od- bor OF Dolgo polje 5100 din, Delovni kolektiv »Elole 1200 din, Kristalijska Celje 6200 din, OLO Prorazna Celje 25.030 din, OF Medlog Celje 1762 din, OF Medlog Celje 3701 din, Sindikalna podružnica NB Celje-okolica 6814 din, Oficir- ski odbor OF Štore 22.875 din, OF I. četrti 17.844 din, OF Sp. Trnovlje 5252 din, Terenski odbor OF Ostržno 8.100 din, Terenski odbor OF Brez 2224 din, Krajevni odbor OF Dolgo polje 1158 din, OF III. četrti 8.166 din, OF No- va vas 4578 din, Terenski odbor OF Gaberje 14.225 din, Sindikalna podružnica Javni nasadi in naprave 1960 din, Sindikalna podružnica Javni nasadi in napr. 3000 din, Terenski odbor OF Sp. Hudinja 1264 din, Javni nasadi in javne naprave 12.000 din, Prostovoljno gasilsko dru- štvo Babno 1000 din, Sindikalna podružnica pravosod. ustanov 20.896 din, Terenski odbor OF Polane 1100 din, Tekstilna tovarna Celje 76.000 din, Sind. podružnica Tehnostrel Celje 1000 din, Krajevni odbor RK Sp. Trnovlje 800 din, Kemina tovarna Celje 3700 din, Sin- dikalna podruž. Splošne bolnice Celje 22.928 din, Terenski odbor Čret 9000 din, Zveza kmet. del. in nam. Veterin. bolnice Celje 1850 din, Terenski odbor OF II. četrti 5851 din, Mlinsko podjetje Celje 3746 din, Potrošnik, trg. podjetje 27.100 din, Zborna poliklinika Celje 1000 din, Terenski odbor Zg. Hudinja 2900 din, Plinar- na-Vodovod 37.100 din, Terenski odbor OF I. če-rti 5000 din, Terenski odbor OF IV. četrti 6711 din, Cementinjska Celje 11.298 din. — Skupaj so v Celju zbrali 951.690 din.

Do 3. marca pa so v Tovarni emajlirane po- sede za poplavlence izdelali 2 vagona poso- de. Odbor za poplavlence pri Mestnem OF od- boru poziva vsa podjetja, ki še niso nakazali prostovoljnih prispevkov, naj jih nakažejo naj- pozneje do 9. marca Odboru za pomoč poplav- ljencem pri MO OF (bančna štev. 630-7451).

ALI USTANOVA »SNAGA« RES SKRBI ZA SNAGO?

Na članek v štev. 7 »Savinjskega vestnika« odgovorjamo:

Na osnovi Odloka MLO Celje o odvzoru smeti iz strogega centra mesta Celje, člen 2, je usta- nova »Snagac« zadolžena, da smeti odvaža v za- priem vozo. Voz je grajen po načrtu in od- bren od Projektivnega urada MLO Celje ter ga je ustanova »Snagac« prejela od Sveta za ko- munalne zadeve MLO Celje v uporabo. Čl. 3 istega odloka pa pravi: »Iššni lastniki oziroma uživalci hiš so dolžni za vsako gospodinjstvo oskrbeti ustrežajoč, po načrtu »Snagac« izdelan zabojček ali istega nabaviti pri »Snagici«. Toli- ko v pojasnilni Odloka MLO Celje o odvzoru smeti na novi način.

Piscu članka v 7 številki »Savinjskega vest- nika« pa odgovarjamo, da njegovo naziranje, da bo ustanova »Snagac« čistila privatne pro- store in pri njema morda posebej z ličnejšim vozom, ki bo imel priprave za manjše zabojče- ke, odražala smeti, pa ni povsem normalno. Priporočamo mu, naj si prebere odloke MLO Celje o vzdrževanju čistoče v stanovanjih in odvzoru smeti. Potem mu ne bo treba za tisk dati izjave, »da smo vsi prizadeti prisiljeni

odlagati smeti pač na zato neprimerna mestala, ker je tak izgovor precej »viv in staromodn«. Še tem pa, ko pravi, da se za ljudi, ki odla- gajo smeti v »stranišča, na dvorišča in nasipe preko ceste itd., in tega ne prijavljajo na mero- dajno mesto, soglašajo z nemarnostjo, ki to de- lajo.

V cilju pospevitve odvzosa smeti po novem si- stemu, ker se je mnogo koristnikov hiš in sta- novanj izgovarjalo, da nimajo kje dobiti za- bojev, smo sami dali delati zaboje ter jim jih nudili po najnižji ceni. Nikomur jih pa nismo vsiljevali, kot to navaja pisec. Njegov izgo- vor, da nima smeti za tako velik zaboje in da naj vozniki presipavajo smeti, pa zopet šepa, ker če se bodo smeti presipavale iz zabojv v zaboj, se na javnem mestu dviga prah. Če pa pisec nima dovolj smeti za svojo predpisane velikosti, naj stopi v »kompanijo« s svojim sosedom. V nobenem primeru se »Snagac« ne bo vmešavala v piščeve privatne zadeve, ker za to nima pravice.

Upravni odbor ustanove »Snagac« je prepi- šan, da so napadi v tem članku na »Snagac« neutemeljeni, ker razen tega, da je morda upravičeno izpovedal, da voz moti njegov estet- ski občutek, vse druge obtožbe motije estetski ču- tvi celjanov, ki pozdravljajo nov način od- voza smeti.

Na dopis M. C. v 6. številki »Sav. vestnika« pripominjamo, da so organi ustanove »Snagac« slučaj v Jelnjski ulici že prej obravnavali ter ga skušali urediti pri UDSZ, ki je odgovor- jala, da oni tam gradijo in bodo po končanem delu prostor čistili.

V pojasnilo nepoučenim, je upravni odbor mnenja, da citira na tem mestu 2. točko Od- ločbe MLO Celje o ustanovitvi ustanove »Sna- gac«, ki pravi: »Delovno področje ustanove je čiščenje in skropljenje ulic in trgov, odvoz fe- kalij in smeti, vzdrževanje čistoče javnih strani- šč, desinfekcija in deratizacija, prijavljanje prekrškov odloka MLO o vzdrževanju čistoče in reda na javnih ulicah, cestah in trgih ter nasadih ter prodaja in predelava vseh predme- tov, ki so potrebni za vzdrževanje čistoče.«

Upravni odbor ustanove »Snagac Celje

Iz sodne dvorane

KAZNOVANI DOLGOPRSTNEZI

Anderlič Ivan iz Gaberja je bil zaradi tatvi- ne že dvakrat kaznovan. V neki gostilni v Ga- berju je zopet skušal ukrasti dva namizna prta, kar pa se mu ni posrečilo. Srečo pa je imel v gostilni Kmetijske zadruge v Gaberju kjer je ukradel aktovko. Obsojen je bil na eno leto in dva meseca stroga zapor. — Se- lič Rudolf iz Slivnice je v Bukovemžlaku svoje- mu sodelavcu ukradel razno obleko. Kazen 6 mesecev zapor. — Lesjak Franc je zapeljal Ivana Harmidno, da je vzel kmetu Zadu v Le- vu nekaj kablja, da bi ga prodala. Lesjak sam pa je kmetu Repišku v Levu vzel tri plo- šče stare pločevine. Lesjak je bil obsojen na 4 meseca in 14 dni zapor. — Harmidno pa na 5 mesece zapor, pogojno za dobo dveh let.

OKRAJNO SODISCE

Ježovnik Avgust je pretepel Flere Marijo, Vedlina Ludvika in Ježovnik Justo v Pokopali- ški ulici v Celju in vse tri lahko telesa po- škodoval. Kazen 40 dni zapor. — 15 dni bo sedel Srebot Ivan, ki je 30. 11. 1952 v bližini gostilne »Livadac« v Celju lažje telesno po- škodoval Marijana Jelena. — Hojnik Otmar iz Askerčeve ulice v Celju je uporabil predra- ženo voznisko knjižlico kot pravo pri od- delku za notranje zadeve v Celju, da bi mu jo zamenjali za novo. Zaradi ponarejanja li- stin je bil obsojen na 15 dni zapor. — Š pu- ško je grozil 1. 6. 1952 v Zaplani pri Vran- skem Brvar Dominik Brvar Mariji ml., Brvar Valentin in Brvar Mariji st. Kazen 30 dni za- por. — Klančnik Ignac je v Bezenici pri Slov. Konjicah 3. 10. 1952 na zboru volivcev žaljivo govoril o ljudski oblasti. Obsojen je bil na 4. meseca zapor. — Na 3 meseca zapor je bil obsojen Jelenko Ignac, ker je 28. 12. 1952 na veselic v Zrečah vzel Črešnjaru Francu iz žepa denarnico z dokumenti ter 4500 din' goto- vine in 200 denarnih bonov. — Zaradi nedovo- ljeneja trgovanja z lesom je bil obsojen na 1 mesec in 15 dni zapor Iršič Franc iz Prose- škega pri Vitanju. — Belina Anton in Belina Marija sta 20. 4. 1952 hotela ukrasti Ivanu in Neži Pajmon v Klokočevniku pri Ločah več ko- sov svinjskega mesa. Obsojena sta bila prvi na 2 meseca, druga na 1 mesec in 15 dni zapor, pogojno za dobo enega leta. — Brenci Ivan je pred gostilno Grobelnik na Sp. Hudinji lahko telesno poškodoval Klokočevnik Francu, na cesti proti Trnovljam pa je v prekoračitvi si- lobrana lahko telesno poškodoval Skale Fran- ca. Obsojen je bil na 3500 din. — Iz malonar- nosti z vožnjo proti predpisom je zakrivil ogrožanje javnega prometa voznik Dimec Jože iz Griž. Obsojen je bil na 2 meseca zapor, pogojno za dobo enega leta. — Kostevc Jožica je na Mariborski cesti lahko telesno poško- vala Zoržini Dragico. Obsojena je bila na en mesec zapor, pogojno za dobo enega leta. — Možnik Ivan je 16. 4. 1952 udaril na svojem domu v Skofiji pri Zibiki svojega tasta Mar- tina Založnika s stolom in ga hudo telesno poškodoval. Kazen 6 mesecev zapor. — Margu- c Anton je v juniju 1952 v gozdu Ličnica pri Slov. Konjicah vzel 250 kg smrekovega lubja. Obsojen je bil na 21 dni zapor, pogojno za dobo od enega leta. — Samovoljno se je vse- lil v stanovanje Žerjav Avgust v Pankracu pri Grižah. Plačal bo 4000 din. — V pretepu je 25. 3. 1952 grozil z nožem Romih Henrik v Dežnem pri Jurklostru. Obsojen je bil na en mesec zapor, pogojno za dobo dveh let.

Na 14 dni zapor je bila obsojena Gorican Ma- rija iz Celja. Dne 3. 4. 1951 je spravila urad- nika oddelka za notranje zadeve MLO Celje v zmojo in dosegla, da ji je izdal osebno izkaz- nico na ime Jakše Marija, namesto na ime Gorican Marija in da je samska, namesto po- ročena. To izkaznico je tudi uporabljala. — Za svoje štiri zakonske otroke ni skrbel in ničesar prispeval za njih vzdrževanje Zupačič Maks iz Celja, čeprav je bil k temu že ob- sojen pri sodišču v Brežicah. Kazen dva me- seca zapor, pogojno za dobo dveh let. — Stanko Stemberger je 13. 12. 1951 v Levu v prepriu udaril Zupanc Mihaela in ga odri- nil tako neprevidno od sebe, da je Zupanc padel in si pri padcu zlomil levo nadlahtnico. Ob- sojen je bil na 4 meseca zapor, pogojno za dobo enega leta. — Videnšek Andrej st., Vi- denšek Andrej ml. in Videnšek Jože so 28. 4. 1952 na travniku Arčnik Francu v Ločah med prepriom napadli Antona Gorenjaka in mu prizadejali hude telesne poškodbe. Obsojeni so bili Videnšek Andrej st. na 6 mesecev za- pora, Videnšek Andrej ml. in Videnšek Jože vsak na 2 meseca zapor. Zadnjima dvema so kazni odložili za dobo dveh let. — Druškovič Henrik je v januarju 1952 namerno razbil na hiši Andreja Koritnika v Sopotah več oken; na Koritnikovem travniku pa je s cepinom namerno razbil 5 komadov betonskih čevl. Koritniku je s tem povzročil 6000 din škodo. Ob- sojen je bil na 4 meseca zapor in povrnitev povzročne škode. — Rotar Franc, Drča Franc in Malovič Franc so si v avgustu 1952 ob republikni cesti na odseku Vransko—Latkova vas iz podrtega obcestnega sadnega drevja, last uprave cest LRS, skupaj prisvojili 900 kg ja- bolk. Plačali bodo vsak 3000 din. — 5000 din bo plačal Harše Gašpar, ker je v Cinkarai v Celju vzel staro železo v vrednosti 2500 din. Prodati ga je hotel podjetju »Odpade«. — Spo- ljar Terezija iz Bršlina, občina Hum na Sutli, LR Hrvatska, je v začetku marca 1952 s po- močjo soobtoženih Kampuš Karla, Kampuš Ste- fana in Kojce Srečka v Celju razpečevala meso zasilno zaklane, bolane krave. Vsi štirje so bili obsojeni, in sicer Spoljar Terezija na 10.000 din, Kampuš Karl na 2 meseca, Kampuš Stefan na 3 mesecev in Kojce Srečko na dva meseca zapor.

Živinorejska šola v Sentjurju - središče kmetijsko-gospodarskih izobraževalnih tečajev

Te dni bosta v Živinorejski šoli v Sentjurju pri Celju — domačini jo bolj poznajo pod imenom Kmetijska šola — končala z delom dva kmetijsko-gospo- darska izobraževalna tečaja. Med obema tečajema je vsekakor najznačilnejša tako imenovana zimska šola za kmečka dekleta, ki je pričela z delom že v za- četku decembra lanskega leta. V to šo- lo je prišlo 22 deklet, povečini so vse pred omožitvijo, iz najrazličnejših krajev severovzhodnega predela naše ožje domovine. Po zelo strnjemem učnem na- črtu se dekleta učijo vseh del, ki bi jih naj obvladala dobra gospodinja na kmetiji. Poleg predavanj iz računstva, slovenščine, organizacije socialističnega gospodarstva, higijene za žene in nege dojenčka, hranošlovja, teorije kuhanja, svinjereje, vrtnarstva, mlekarstva itd., je njihovo delo urejeno v treh skupi- nah. Tečajnice iz gospodinske skupi- ne pospravljajo hišne prostore, perejo, likajo in šivajo perilo učencem stalne dveletne živinorejske šole. Druga sku- pina je v kuhinji, ki vodi vso inter- natsko kuhinjo. Dekleta iz tretje — go- spodarske skupine — pa opravljajo vsa dela v hlevih, svinjarih, na vrtu, v mlekarni itd. V treh mesecih šole so se dekleta učila tudi šivanja na roko in s strojem, nadalje krojenja, predelova- nja starih oblek, pletenja, vazenja, kvačkanja itd. Izdelovale so še otro- ške igračke ter najrazličnejše predmete iz koruznega ličkanja.

Za učenje in delo so dekleta poka- zala zelo veliko zanimanje in veselje.

Občni zhor organizacije Zveze borcev v Braslovčah je bil slabo obiskan

Zveza borcev ima širok in dalekose- žen program. Predvsem veže stike med hrabrimi borci NOB in utrjuje nepre- celnjive pridobitve narodnoosvobodilne borbe. Kaže nam pot, po kateri morajo naši narodi hoditi še dalje, če hočemo ohraniti najvišje kar so nam dali — svobodo. V tem je njena naloga. Zveza borcev se udeležuje tudi kulturno: da- je najlepši vzgled mlajšim rodovom, kako je treba ljubiti in ceniti svojo do- movino. Ima tudi globok čut za social- no stran našega ljudstva in pomaga, kjer koli se pojavi potreba. Napačno je torej mnenje tistih članov, ki pravi- jo: bodo že brez mene opravili.

Ob taki ugotovitvi spremljamo občni zbor krajevne organizacije ZB v Bra- slovčah, ki je bil dne 1. marca t. l. Od 120 članov se je občnega zbora udele- žilo samo 29. Žalostno, a resnično!

Ko je odbor predlagal obračun svo- jega dela v preteklem letu svojemu pi- člemu občnemu zboru, je vendarle ugo- tovil nekatere uspehe svojega dela. Or- ganiziral je partizanski pohod skozi borbene Dobrovlje, ob partizanskih po- hodih je vodil obrambo Braslovč pred napadom partizanske kolone iz Zalca in končno sodeloval pri zgodovinskem prekopu herojev Borisa Kraigerha in Vere Šlandrove. In sicer? Spanje pra- vičnega!

Pod vodstvom predsednika Savineka Poldeta je zastopnik okrajnega odbora tov. Slavko Verdel v svojem nagovoru poudaril dejstvo, da sta v širši okoli- ci Braslovč v NOB največ žrtvovala prav Dobrovlje in Podvrh. Zveza bor- cev v tem kraju ima najlepše vzore požrtvovalnosti za domovinske ter ljudske interese v smeri socializma in lahko postane najodličnejša organiza- cija našega delovnega in borbeneja ljudstva. Uspešen napredek se že kaže

SMARTNO V ROŽNI DOLINI

SVETLA LUČ BO POSVETILA TUDI V NAJTEMNEJŠI KOT

Ze nekaj let se Šmarčani trudijo, da bi končno prišli do električne napelja- ve, ki naj bi zamenjala simbole za- ostanka, petrolejko in karbidovke. Eno leto se že trudijo in delajo z velikim veseljem, saj jim je uspeh vsak dan bližji. Najdejo pa se vedno ljudje, ki mečejo pod noge polena vsem, ki si želi- jo napredka. Ker ne morejo drugega, govorijo, da se pri nas elektrifikacija iz- vaja nasilno. Sicer je to smešno. To je tako, kot bi rekli, da je nekdo silil lačnega jesti klobaso. Čeprav taki »po- lenarji« ne bodo mogli videti žetve za- sejane ljuljke, je vendar treba poka- zati nanje s prstom.

Torej, to sta gospa Dimec Cecilija in njen zvesti sotrudnik Stožir Karl. Ni niti treba seči v njuno preteklost, pre- več zamudno bi bilo. Dovolj je, če se ozremo na njuno sedanje delovanje. Obema se je posrečilo vrniti se v upravni odbor KZ. Stožir je bil silno pedanten, kar se sebe tiče seveda. Vsa- ko vožnjo, vsak prevoz je zasolil, pa če je imel izdatke ali ne. Izkazal se je tu- di pri odkupu sadja v predlanskem le- tu. Pri tem mu je bila Dimečeva v iz- datno pomoč. Pritožbe na KZ takrat niso bile zamen, čeprav je bila KZ kaj malo kriva. Svojo »medaljo« sta si za- služila tudi takrat, ko sta vodila za- družno veselico. Navidezna nedosled- nost je pripomogla k precejšnji izgubi. Vse pa znata spretno prikrivati s svo-

Tudi strogo internatsko življenje jim ni delalo preglavice.

V razgovoru nam je voditeljica zim- ske šole tov. Medvedova dejala, da bo- do enak zimski tečaj za starejša de- kleta organizirali tudi v prihodnji zimi. Drugi tečaj, ki bo končan te dni pa je kmetijsko-gospodarski tečaj za kmeč- ke fante in gospodarje. To šolo je dva- krat na teden vso zimo obiskovalo 29 tečajnikov starih od 19 do 55 let, pred- vsem iz okolice Sentjurja. Velik uspeh tega tečaja se je pokazal zlasti v tes- ni povezanosti med teorijo in prakso. Kljub uspešnemu delu tečaja je vod- stvo živinorejske šole mnenja, da bo boljše prihodnje leto organizirati dva ločena tečaja, in sicer ob nedeljah za kmečke gospodarje, za kmečke fante pa naj bi začeli z dveletno nadaljeval- no šolo.

Poleg teh dveh tečajev, ki sta skozi vso zimo močno zaposlila ves predava- teljski kader na Živinorejski šoli v Sentjurju in ki je s tem tudi dokazal, da je njegova naloga ne samo v vzgoji kmetijskih strokovnjakov v redni šoli, ampak tudi skrbeti za zimske izobra- ževalne tečaje, pa je bil konec januarja še en tečaj za mlečne kontrolorje. Ta tečaj, ki je zelo dobro uspel, je obisko- valo 22 mlečnih kontrolorjev pri živi- norejskih selekcijskih organizacijah ter nekaj novincev iz Celja-okolice, Slovenj Gradca ter Krškega.

Za vse tri tečaje je dala pobudo in jih je tudi gmotno podprla Okrajna za- sadna zveza za Celje-okolico. —ič

Strelska družina je zbrala 15 kubič- nih metrov lesa. 30 aktivnih članov bo gradilo strelske okope in barako.

Za poplavlence v Holandiji je ob- činski odbor OF zbral že okrog 15.000 dinarjev.

IZ SLOV. KONJIC

V Slov. Konjicah je bila te dni prvi seja na- vozvojnega IO KŠS, v katerem je poleg šti- rihi starih tudi pet novih odbornikov. Na seji so med drugim razpravljali tudi o priprava- na volitve v nove delavske svete, ki bodo v prihodnjem mesecu. Sklenili so, da bodo v pr- vih dneh marca sklicali posvete vsega sindikal- nega aktiva v Zrečah, Konjicah in Ločah, kjer se bodo z odborniki iz podružnic pogovorili o političnem delu in aktivizaciji članstva v času pred volitvami.

Ob zaključku letošnje zimske sezone, ki za smučarje ni bila ravno najbolj primerna, so svoje znanje pokazali tudi konjski smučarji. Na smučarskem prvenstvu drž. nižje gimnazije je nastopilo kar 73 tekmovalcev, med katerimi smo videli tudi več deklet. Tekmovali so v ve- leslalumu in skokih. V veleslalumu se je pri- mlajših pionirjih izkazal Senica Herbert, pri starejših pa Tič Slavko, dočim je od mlad- cev bil najboljši Samec Stefan. Od pionirj pa je prvo mesto zasedla Meliva Magda. Pri sko- kih so se zlasti izkazali pionir Groleger Jože s skokom 7,5 m in mladica Samec Stefan in Latnik Srečko s skokoma po 7 in 8 metrov. Tudi na društvenem prvenstvu TVD »Parti- zan«, kjer je nastopilo 53 tekmovalcev, so se mladi kar dobro izkazali. Med pionirji in mlad- inci so bili pri veleslalumu najboljši Jevše- nak Franc, Senica Herbert, Senica Erih in Me- liva Anton, dočim sta se pri skokih odrezala brata Groleger Jože in Slavko. Na istem tek- movanju so nastopili tudi starejši člani na 25. metrski skakalnici, ki so jo sami zgradili ob veliki podpori LIP v materialu, kjer sta naj- daljše skoke dosegla tov. Vončina Bojan in Ulénik Franc.

Zelo lepo vreme konec februarja je dosti pomagalo, da so se v vinogradih že pričela prva spomladanska dela, in sicer rezanje trte. Toplo pomladansko sonce je rezacem močno pri- jalo, saj so prisojni vinogradi bili že dalj časa brez snega. Ko bo to delo opravljeno bodo takoj, če bo vreme ugodno, pričeli s kopanjem in ostalimi deli. Podobno kot v vinogradih se kmetje pripravljajo tudi že na prva pomladan- ska opravila na njivah. Pravijo pa, da je dolgotrajno jesensko deževje precej škodovalo ozimnemu žitu pri njegovem razvijanju.

Akcija za pomoč Holandiji tudi v okolici Slov. Konjic dobro napreduje. Delavski svet tovarne usnja je odobril pomoč v znesku od 100.000 din, dočim pa so člani sindikalne po- družnice tega podjetja sklenili, da bo vsak iz- med njih daroval najmanj 100 din. Člani sindikalne podružnice obrtnih delavcev so do- slej zbrali že nad 6000 din, nekoliko manj pa bodo zbrali člani trgovskega sindikata. Večje prispevke so zbrali tudi že kovinarji v Zre- čah in člani sindikalne podružnice pri KZ v Zrečah.

L. V.

IZ ZALCA

Dne 17. februarja popoldne sta trčila oseba- na avtomobila, eden last Povrtine Celje, dru- gi podjetja Slovenija-česte Ljubljana. Pri tr- čenju ni bil nihče poškodovan, škoda na vo- zilih pa znaša okrog 10.000 din.

IZ LASKEGA

Dne 25. II. je v Slivnem zgorelo gospodarsko poslopje Mihaela Marinka. Škoda znaša okrog 500.000 din. Vzrok požara še ni ugotovljen.

IZ STOR

V Prožinski vasi so našli v kleti obešenega srednjega posestnika Avgusta Vengusta. Vzrok samomora so baje družinske razmere.

IZ VRANSKEGA

Preteklo nedeljo so bile na Gorici smučars- ke in sankarske tekme za prvenstvo nižje gimna- zije.

V skokih je na 15 m skakalanci zmagal Zai- drag, prvi pa je bil Drušković, ki je dosegel najdaljši skok — 15 m.

Zatem so dijaki tekmovali v teku na 1 km dolgi progi, kjer je zmagal Kržižnik Jože.

V sankanju so se pomerila dekleta. Naj- hitrejša je bila Kržižnik Slavka.

IZ VOJNIKA

Organizacija zveze delovnih ljudi v Vojniku se je dobro pripravila na pobiranje škode po poplavih. Do danes je bilo nabranih prosto- voljnih prispevkov že 70.000 din. Tudi sami vo- livci imajo dobro razumevanje do oskodoval- cev v Holandiji in ni enega, ki bi se protivil prispevku.

DODATNO K ČLANKU »SUROVOST BREZ PRIMERE«

Ko smo čitali ta članek, smo se zgrozili in bi v tem trenutku privoščili Fistišču ne vem kaj vse! Potem smo odložili časopis, se po- mirili — in zadeva je bila za nas odpravljena. Tako in slično odpravljamo tudi druge podobne dogodke, Fistišč in njemu enaki pa bodo opravi- ljali svoj posel.

Toda odloži temu ne sme biti tako!

Naša država je postala socialno najbolj na- predna, pokažimo napredek tudi v kulturi.

Gandhi pravi: »Ljubezen do živali je najvišji odraz človeškega razvoja.«

Na katero razvojno stopnjo pa bi se lahko mi opredelili?

Dokler ne ukrenemo nekaj, kar bo Fisti- čem in njim podobnim popolnoma zabranilo mučiti nedolžno žival, dokler trpimo, da se vrši zakol živali (in to posebno na deželi) na naj- okrutnejši način, dokler so gospodinjne zmožne nositi živo perutnino stlačeno v mrežah kakor krompir in solato, dokler priklepamo uboge pse čuvaje na ped dello verige, jih pustimo ponoči v mrazu —17 stopinj v nezavarovanih pasjih hišicah, dokler podimo mačke (katere takoj ob rojstvu kot nezanežene nismo pokon- čali na human način) od domačega praga, da po gozdvih podivjajo, ali pa se sestrane in premažene žalostno poginjajo itd., itd. — tako dolgo bo ostal razvoj naše kulture precej klav- vern.

Kako torej napraviti, da se napravi nepo- trebnemu mučenju živali enkrat za vselej ko- neč? Posameznik tu ne zaleže nič in kvep- jev se izpozastvi posmehu, če pokaže pravi- ljnost pomagati trpeti živali. — Tu mora na- stopiti množica organizirana v

DRUŠTVU ZA VARNOST ŽIVALI

Da je tako društvo nujno potrebno, nam do- volj jasno dokazuje slučaj Fistišč. Koliko pa je takih, ki ostanejo javnosti prikriti in bi jih posamezni člani »Društva za varstvo živali« kontrolirali in tako preprečevali.

Peter

Telesna vzgoja in šport

Dvoboj Zagreb—Celje v veslalomu

V nedeljo, 1. marca 1953 se je vršilo štirinajsto medmestno tekmovanje v veslalomu med reprezentancama Zagreba in Celja.

To pot je bilo srečanje na pobočjih Sljemena nad Zagrebom, kjer vladajo še odlične snežne prilike. Istočasno je hrvatska smučarska zveza izvedla tudi tradicionalno tekmovanje za Herucov memorial, imenovano po državnem mladinskem prvaku Herucu, ki je kot poročnik NOV padel leta 1945 na čelu svoje jedinice.

Organizacija tekmovanja je bila odlična in je nastopilo 47 odličnih vozačev.

V dvoboju je nastopilo po 8 tekmovalcev, šest najboljših pa so ocenjevali. Zmagala je ekipa Celja v postavi: Cetina J., Uršič, Nunčič, Cetina P., Veber, Krivec, Meštrovič in Špat v času 9,20,3.

Kako je s košarko v Celju

Košarka je v Celju mlada športna igra. Organizirano se je ta igra pričela razvijati leta 1946 pri Kladivarju, kjer se je pa vsa leta borila za svoj obstoj in uspešnejši razvoj. Košarkaši Kladivarja so precej let dosegali na republiških tekmovanjih celo tretje mesto. Brezbriznost in pomanjkanje požrtvovalnih funkcionarjev takratne uprave Kladivarja pa je dušilo košarko prav na tla.

Nov korak je bil storjen z ustanovitvijo ZSD Celja, kamor so se preselili vsi košarkaši Kladivarja. V novem društvu so našli dobro vodstvo in boljše pogoje dela. Počasi se je sekcija začela krepiti in pridobivati na številu članstva. Težave pa seveda še niso odpadle. Manjkali je trenerski kader, igrišče v poletnem in zimskem času in pa potrebni rekviziti. Vodstvo sekcije je po časi, vendar vztrajno pričelo odpravljati navedene težave in je do danes doseglo že izredno lepe uspehe. Košarkaši imajo že strokovno vodstvo, ki so

medtem ko je znašala vsota časa Zagrebčanov 10,25,2.

Pri posameznikih so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Stefe Janez, Tržič	1,16,1
2. Krmelj Jože, Tržič	1,23,0
3. Cetina Janko, PD Celje	1,24,8
4. Modrič Josip, Zagreb	1,26,5
5. Križaj Zdravko, Tržič	1,29,4
6. Sober Dušan, Maribor	1,31,2
7. Uršič Dominko, PD Celje	1,32,5

V ekipnem prvenstvu za Herucov memorial je v drugi osvojila pokal tročlanska ekipa Tržičanov.

Pokal rodbine Heručeve za najboljšega mladina pa je prejel Sober Dušan iz Maribora.

Prihodnje leto, ob petnajstem srečanju, bodo Zagrebčani gostje mesta Celja. Lužnik Franc.

ga pridobili iz lastnih igralcev na trenerskem tečaju na Bledu, zimski trening so z izredno težavo zaradi prezasedenosti celjskih šolskih telovadnic izvedli le za silo, manjka pa jim še lastno igrišče in dobri rekviziti — zlasti specialne žoge. Igralci so sicer z vsemi silami pomagali pri gradnji dveh igrišč, obe pa danes služita drugim namenom. Zato bodo v prvi polovici letošnjega leta zgradili v sklopu športnih naprav pri Skalni kleti svoje lastno igrišče. Kaj pa vprašanje kadra? V Celju je danes že preko 100 košarkašev, sekcija ima organiziranih že kar 6 moštev obeh spolov in je za množično vključevanje mladine prešla tudi priznane republiške zveze. Kvaliteta je zadnja leta res padla, vendar ne bo težko od tolikšnega števila mladine vzgojiti tudi vrhunske košarkaše, zlasti iz vrst delavske mladine ki se zadnje čase že tudi navdušuje za to športno igro. Sekciji in košarkašem želimo pri nadaljnjem delu obilo uspehov.

Smučanje:

MLADINEC BRAZ — ZMAGOVALEC V VOJNIKU

V nedeljo je TVD Partizan v Vojniku izvedel na 40 m skakalnici meddruštvene skakalne tekme, ki so se je udeležili številni smučarji društev Partizan celjskega okrožja in pa močni ekipi Gorenjcev ter Ljubljancanov. Vsega je nastopilo preko 40 skakalcev. Prireditelj je bila vzorno pripravljena, le sneg je bil izredno južen in ni dovoljeval daljših skokov. Prva mesta so odnesli ljubljanski in gorenjski skakači, ki se jim je poznala solidna skakalna šola in pa dolgoletne izkušnje. Od domačinov sta zadovoljila Klančnik in Vauda, graditelj skakalnice, boljša pa sta bila Celjan Debeljak Ciril (26, 26,5 m) in Zeleznik iz Šoštanja (25 m, 25 m). Rezultati: člani — 1. Stanonik (Ločan — Skofja Loka) — 192,4 točk (31,30 m); 2. Borstner Vinko (Zelezničar Lj.) — 187,8 (29, 31 m) in 3. Saksida (Krim, Lj.) 184,5 (27,30 m).

Mladinci: 1. Braz — 195, 7 (29,30 m) — Enotnost Lj., 2. Korenčan — 194,8 (30, 30 m) — Skofja Loka in 3. Škerjanc — 186,9 (28, 28 m) — Zelezničar Lj.).

Od vseh je najbolj ugajal mladinec Braz, ki je s svojim lepim slogom navdušil preko 800 gledalcev in zaslužen prejel najvišje ocene. Celo Korenčan je dosegel večje število točk kot zmagovalci pri članih. Predsednik OLO Celje-okolica je zmagovalcu v kategoriji članov podaril okusni pokal, prireditelj pa vsem boljšim skakačem preko 20 praktičnih nagrad.

Partizanovcem v Vojniku lahko čestitamo vzorni prireditvi!

ZMAGA IN PORAZ V TRBOVLJAH

Vnedeljo je mladinsko in ligino moštvo Kladivarja gostovalo v Trbovljah, kjer so odigrali dve prijateljski tekmi. Čeprav je mladinsko moštvo nastopilo nekoliko oslabiljeno, ker so istega dne štirje mladinci igrali v reprezentanci

Za kaj vse je soja uporabna

V AMERIŠKIH LABORATORIJIH ZA ZNANSTVENA RAZISKOVANJA PROČUJEJO MOŽNOSTI RAZŠIRITVE UPORABE SOJE, KI JE POSTALA NAJBOLJ RAZŠIRJENA POLJSKA KULTURA V AMERIKI

Državni laboratorij v Peoriji (država Illinois) neprestano raziskuje, za kaj bi soja še lahko služila.

Nedavno so v tem mestu sedli za mizo in so bili postreženi s takimle jedilnim obrokom:

Najprej soja juha, potem mesto mesa kotleti iz soje, kruh in slaščice so bile iz sojine moke. Servirali so jim še sojino omako, potem še majonezo iz soje in sojin sir. Bilo je še nekaj posebnih jedi, katerim je tudi botrovala soja. Za pijačo so na koncu dobili še mleko iz soje. Po večerji so v družbi grizli pečeno sojino zrnje in pili sojino pivo.

Ta večerja naj nam služi za primer, koliko vrst hrane lahko soja nadomesti. Vendar je to samo ena plat njene dobre strani, ki navaja ameriške farmarje, da jo iz leta v leto več posejejo. Soja je poleg tega uporabljiva tudi v industriji in kot hrana za živino.

TAJNOST SOJINEGA USPEHA

Interesantna je zgodovina, kako je soja postala tako znamenita. Ni še tako dolgo, ko je bila v Ameriki gledana kot novost, samo kot zanimivo sočivje, ki je bilo prenešeno iz Daljnega Vzhoda. Potem je površina s sojo posejanih polj naglo rasla in obnem večala dobičke tisočev kmetijskih delavcev. Postala je osnovna surovina ene izmed ogromnih industrij. Soja se s kuruzo, žitom in bombažem uvršča v najbolj razširjene kmetijske proizvode v Ameriki.

Tajnost uspeha je namreč ravno v tem, da je vsestransko uporabljiva. Njeno olje je boljše od vseh drugih rastlinskih olj. Uporabljivo je od kuhinje, preko margarine, do mastnih barv, mila in celo za bonbone. Soja je potem, ko je olje že iztisnjeno, uporabljiva za živalsko krmo visoke vrednosti, medtem ko ameriški peki dodajajo pšenični moki male količine sojine moke, kar poveča hranljivost.

Soja je vedno iskano blago na trgu. Kar ne vzamejo tovarne barv, razvzamejo tovarne margarine in lepil. V križah in vojnah je soja pokazala svojo vrednost, da ji celo pripisujejo gotove zasluge za dobljeno vojno.

DELO ENEGA ČLOVEKA...

Za tako razširjenost soje, gre prvenstvena zasluga enemu človeku. To je dr. Viljem Mors v ameriškem ministstvu za kmetijstvo, ki je največji del svojega življenja posvetil razširitvi so-

je. Začel je leta 1907. Pa ne samo, da je soja širil, temveč jo je križal in tako vzgojil zelo donosne sorte. Najboljše med temi sortami so »mandžu« in »mandarin«, ki imata največji odstotek olja.

Leta 1929 je dr. Mors odpotoval v Azijo. Dve leti je prebil na Japonskem, Kitajskem, Koreji in Mandžuriji. Ugotovil je, da ima skoraj vsaka vas svojstveno vrsto soje, ki je bila s posebnim obdelovanjem vzgojena skozi stoletja. Ko se je leta 1931 vrnil v Ameriko, je imel 5.000 vrst soje v svoji zbirki.

Vrste namenjene za prehrano dozorjajo prej kot poljske vrste. Le-te je treba vzgojiti v vrtovih kot grah. Ta vrsta je laže prebavljiva, a vendar je

v njej 12 krat več masti kot v običajnem grahu.

Kljub razširjenosti, pa se ameriški farmarji ne morejo zediniti, če je soja škodljiva za površinsko plast zemlje ali ne. Zemlja namreč rada razpoka in se težje upira vetru in dežju. Vendar pa strokovnjaki pravijo, da je ta škoda lahko mnogo manjša, če stebila ne izrujejo, temveč oberejo, ker pod stebli in listjem je zemlja zaščitena.

V zadnjem času so našli še eno uporabno vrednost soje. Izvlekli so protein in sestavili snov, ki raztopljen v vodi izgleda kot jajčni beljak, pa tudi po okusu je slična beljaku. Pri tem pa je mnogo cenejša in obeta neomejeno uporabo v prehranbeni industriji.

Vsem tem prednostim se ima soja zahvaliti, da danes ni več novost v Ameriki, marveč glavna poljedelska kultura, ki daje farmarjem vedno polne roke dela, dovolj zaslužka, kajti soja je konjunkturna rastlina.

Talé pridelovalec soje v Ameriki je videti zadovoljen nad uspehom svojega dela kot tisoči drugih ameriških kmetovalcev, katerim soja prinaša lepe dohodka

OBJAVE IN OGLASI

OBJAVA

Oddelek za notranje zadeve OLO Celje-okolica obvešča vse lastnike in upravitelje motornih vozil iz območja OLO Celje-okolica, da se bo vršil redni letni tehnični pregled in registracija motornih vozil za l. 1953 od 10. marca 1953 do vključno 31. marca 1953 po razporedu objavljenem na vseh občinskih ljudskih odborih.

Iz pisarne ONZ Celje-okolica

OBCINSKA DREVESNICA VRANSKO

ima na zalogi za prodajo:
Cepljene jablane I. vrste po 160 din,
cepljene jablane II. vrste po 110 din,
cepljene jablane III. vrste po 80 din.
Divjake hrsk in jablan enoletne za presa-
ditev v drevnice po 6, 4, 2 din.
Interesenti naj se oglasio pri Obč. LO Vransko.

OSKRBNICA (OSKRBNICO) ZA DOM NA URSKI GORI

za sezono maj—oktober iščemo. Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o sposobnosti poslati po možnosti s sliko Planinskemu društvu Prevalje.

POZIV

Ponovno pozivamo vse zavezanke zasebnega sektorja, ki si v leto 1952 opravljali kakršno koli pridobitno delo ali izvrševali samostojne poklice, ali so imeli dohodek od zgradb in od drugih imovinskih predmetov in pravice, da najpозnejše v roku 8 dni vložijo davčne prijave.

Davčne prijave dobijo na Upravi za dohodke MLO, soba št. 9.

Opozarjamo vse davčne zavezanke, ki še niso vložili davčnih prijav, da to store v zgoraj določenem roku, ker bo zoper tiste, ki prijav niso vložili uveden upravni postopek po obstoječih predpisih.

MLO Celje, oddelek za gospodarstvo
Uprava za dohodke

RIBSKA ZADRUGA CELJE

bo imela v nedeljo, dne 15. marca 1953 ob 8. uri zjutraj v vrtni dvorani hotela Evropa svojo redno letno skupščino ter nato svoje ustanovni občni zbor Ribiškega društva Celje s v pravih predvidim dnevnim redom.

VRTNARJA KVALIFICIRANEGA iščemo. Naslov na upravi Savinjskega vestnika.

V nedeljo 15. marca ob 17. uri bo v dvorani Narodnega doma

KONCERT

gojencev prof. Marchtrenkerja. Klavir in klavirsko harmoniko — Koncert zaključil prof. Marchtrenker z lastnim izvajanjem.

Vstopnice so v predprodaji pri Dr. založbi, Stanetova ulica, — Cisti dobiček koncerta je namenjen KUD Miloš Zidanšek.

VPISOVANJE

za gospodinjstvi tečaj, ki bo v aprilu, maju in juniju v popoldanskih in večernih urah, se bo vršilo ob 21. do 26. marca ob 10. do 12. in ob 14. do 18. ure na I. osnovni šoli v Drapšnovi ulici 3, pritrilje.

Upraviteljstvo gospodinjstvega tečaja

KUPUJEMO

vse vrste jeklenk za Butan-Propan plin (Liquigaz). Jugogetrol Ljubljana.

OKROŽNA DR. ARBITRAŽA V CELJU se je preselila v nove prostore v Celju, Ljubljanska cesta 1-II, telefon 26-96.

AFZ odbor Medlog, Babno, Ložnica obvešča, da bo v nedeljo, dne 8. marca 1953 v Zadrudnem domu na Babnem

PROSLAVA 8. MARCA

Ob tej priliki bo v zadrudnem domu otvoritev posvetovalnice matere in otroka.

Vabljeni!

OBJAVA

Primarij dr. V. Tomiašek, specialist za očne bolezni se je iz Celja preselil v Maribor ter ordinira od 1. marca 1953 v Cankarjevi ul. 16, I. nadstropje.

OBVESTILO

Zaradi napeljave vodovoda na Lavi bo vezna cesta od križišča na Lavi (Gaberšek) mimo Veterinarske bolnice do Ljubljanske ceste zaprta za vse promet za dobo enega tedna, t. j. od 7. do 14. marca.

Plinarna-Vodovod Celje

PRODAM široko medenasto posteljo (mesing) in močno omario z dvema marmornatima ploščama. A. H. Zalec št. 49, I. nadst.

PRODAM stavbo parcelo v Novi vasi pri Celju. Rems Anton, Laško, Rečica 138.

PRODAM 1 leto starega psa, čistokrvni nemški ovčar. (Odličen čuvaj.) Naslov v upravi lista.

PRODAM kratek klavir. (Delno tudi na obroke.) Naslov v upravi lista.

PRODAM dve mali njivi. Kupim dvosobno komfortno stanovanje. Naslov v upravi lista.

PRODAM dvostanovanjsko hišo. Celje, Ostrožno 102.

PRODAM seno. Naslov v upravi lista.

KUPIM parcelo, travnik, njivo, gozd ali posestvo in dvostanovanjsko hišo. Ponudbe poslati na naslov Ivanka Mravljak, Gaberke, Velenje, pošta Šoštanj.

ZAMENJAM 2 in pol sobno stanovanje za enosobno komplet. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM sobo in kuhinjo z vrtno sredi mesta za dvosobno stanovanje tudi v ekotici. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO sobo v Celju ali ob savinjski progi išče moški (ves dan odsoten), z lastno posteljnino. Informacije v upravi lista.

MIRNA NABESČENKA, ves dan odsotna, išče prazno sobo v mestu. Naslov v upravi lista.

ISČEM gospodinjstvo pomočnico, samostojno z znanjem kuhanja in stalnimi gospodinjstvenimi deli, za gostilno v Šmartnem ob Paki. Naslov v upravi lista.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, 8. marca 1953 ob 14. urah 2. zvečer izven družbe. Gostovanje v Topolščici.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 8. III. 1953: tov. dr. Bitenc Maks, Celje, Cankarjeva ulica 11. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote opoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO UNION CELJE

Od 3. do 9. 3. 1953: »Pekel je razprodan«, angleški film

Od 10. do 16. 3. 1953: »Viva Zapata«, ameriški film
Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16. in 18. in 20. uri.

KINO DOM CELJE

Od 6. do 12. 3. 1953: »V viharju«, jugosl. film
Od 13. do 19. 3. 1953: »Panikar«, franc. film
Predstave dnevno ob 18.15 in 20.15 uri, ob nedeljah ob 16.15, 18.15 in 20.15 uri.

KINO ZALEC

Od 7. do 8. 3. 1953: »Snežuljica«, ameriški barvni film
Od 11. do 12. 3. 1953: »Parada izgubljenega časa«, francoski film

Umrl je naš ljubljani mož, oče, tast in stari oče COKAN JAKOB, upok. poštni uslužbenec. Pogreb bo v soboto, 7. marca ob 16. uri na mestnem pokopališču.

Zalujoca žena, otroci in ostalo sorodstvo

TRGOVSKO PODJETJE
S STEKLENINO
NA DEBELO
IN DROBNO

Kristalija
Celje, Trg v. kongresa št. 8

obvešča vse cenjene
stranke, da je prevzelo od
trgovskega podjetja „Kemika-
lije-Usnje“, Celje, grosistični od-
delek ter znižalo ceno votlemu
steklu, porcelanu in vsem keramičnim
proizvodom.

ENGRO ZA TRGOVSKA PODJETJA: CELJE, LILEKOVA ULICA ŠT. 4

Izdelava ogledal, brušenje stekla, okvirjenje slik ter
stavbno steklarstvo.

OBRTNA DEJAVNOST TER TRGOVINA NA DROBNO: CELJE, TRG V. KONGRESA 8